

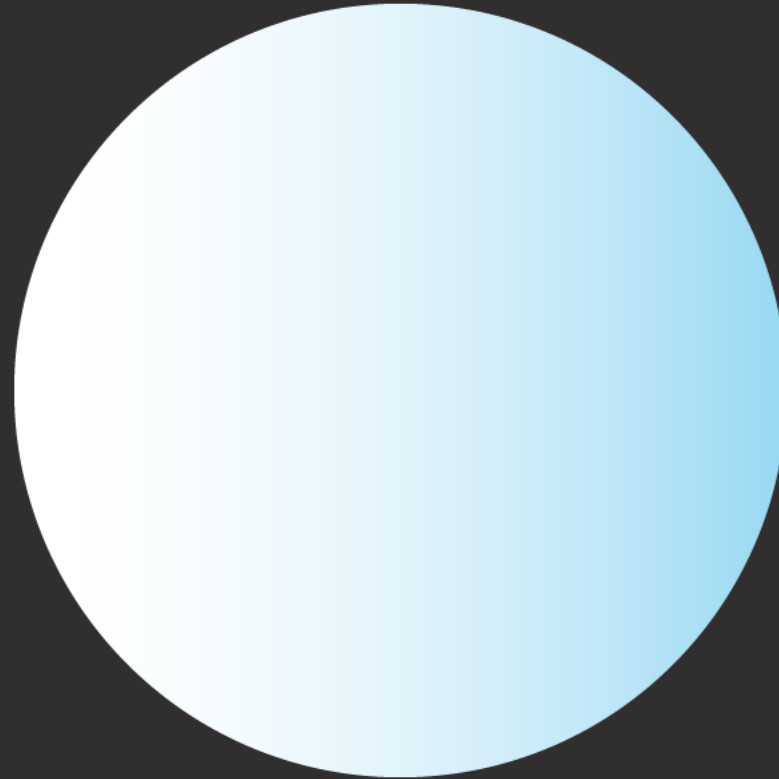
International Baccalaureate (IB) i Danmark

Maj, 2018

Indhold

- Resumé
- 1. Introduktion til IB
- 2. Kvaliteten af IB
- 3. Nøgletal for elever på IB og stx
- 4. Hvad koster IB-uddannelser?
- 5. Øvrige internationale gymnasiale uddannelser
- 6. Det fremtidige behov for IB-uddannelser
- Appendiks med yderligere detaljer

Resumé

Introduktion

International Baccalaureate (IB) er et internationalt uddannelsessystem for elever i alderen 3 til 19 år. Uddannelsen findes i mere end 150 lande verden over. Den gymnasiale del går under betegnelsen "Diploma Programme" og er et toårigt forløb, der afsluttes med en eksamen, der er ligestillet med en dansk gymnasial eksamen og giver adgang i kvote 1 til videregående uddannelse i Danmark. Uddannelsen har den fordel at børn af forældre, der arbejder internationalt, har mulighed for at få en gymnasial uddannelse, som accepteres i deres hjemland. Derudover giver IB mulighed for, at elever i Danmark, der har taget dele af deres uddannelse i udlandet, eller som interesserer sig for at kunne læse videre på et universitet i udlandet, kan tage en gymnasial uddannelse, der er accepteret globalt. Indeværende undersøgelse beskæftiger sig udelukkende med IB's "Diploma Programme", som efterfølgende omtales "IB-uddannelsen".

Etablering af nye offentlige IB-uddannelser skal godkendes af undervisningsministeren. Private gymnasier kan frit udbyde IB, men som det er tilfældet med de offentlige skoler, kræves efterfølgende en særskilt godkendelse via International Baccalaureate Organization (IBO), som er ansvarlig for uddannelsen.

I Danmark udbyder 16 skoler IB, hvoraf de tre er private. I 2014 fik tre offentlige skoler senest tilsagn om at oprette IB. Indeværende undersøgelse følger op på den politiske aftale fra 2014 om indplacering af International Baccalaureate (IB) i det danske uddannelsessystem. Undersøgelsen skal indgå som grundlag for en politisk vurdering af behovet for yderligere udvidelse af antallet af IB-udbydere i offentligt regi. Undersøgelsen indgår dermed i den politiske aftale om indplacering af International Baccalaureate (IB) i det danske uddannelsessystem, *Politisk aftale om ny udbudsmodel for IB som led i reform af international rekruttering*.

Undervisningsministeriet har bedt DAMVAD Analytics om at:

1. Skabe et overblik over IB som gymnasial uddannelse og dens størrelse og vækst i Danmark
2. Undersøge kvaliteten af IB-uddannelsen igennem kvalitetssikringsmekanismer på uddannelsen
3. Præsentere centrale nøgletal for IB-elever og stx-elever, med det formål at sammenligne målopnåelse, herunder på gennemførelse på IB/stx, optag og gennemførelse på videregående uddannelse, karakteropnåelse og senere beskæftigelse
4. Belyse udgifter og tilskud, der er forbundet med IB, sammenlignet med stx
5. Skabe overblik over andre internationale gymnasiale uddannelser i Danmark, der kan have samme funktion som IB-uddannelsen
6. Afdække det fremtidige behov for IB-uddannelser igennem behovet for rekruttering af international arbejdskraft i regionerne

I dette afsnit indgår hovedkonklusioner og væsentligste figurer fra rapporten.

Hovedkonklusioner

Antallet af IB-elever er vokset fra 300 til 1.300 fra 2006 til 2016

Der har været en kraftig vækst i antallet af IB-elever, som i dag er 4½ gang højere end for ti år siden. Væksten hænger bl.a. sammen med en vækst i den udenlandske arbejdskraft i Danmark. Væksten udgøres i lige stor grad af danske og udenlandske elever. I alt er 60 pct. af eleverne danske, som dækker såvel danske elever der er kommet hjem fra udlandet som herboende danskere.

Større forventet efterspørgsel efter IB frem mod 2025 – især i de største regioner

Det forventes, at der vil være ca. 880-920 flere elever der efterspørger IB i 2025 end i 2016. Dette bygger på tre scenarier, der antager henholdsvis samme vækst i antal elever, samme vækst i arbejdskraftindvandringen og samme vækst i arbejdskraftindvandrere med børn. Væksten fordeler sig forskelligt på regionerne, men forventes størst i de tre største regioner: Syddanmark, Midtjylland og Hovedstaden. Ser vi på to af de senest etablerede skoler tyder pre-IB tilmeldingerne på, at der vil være et stigende elevtal. Skolerne er optimistiske omkring det fremadrettede optag.

IB og stx er sammenlignelige på centrale udfald: Gennemførelses, videregående uddannelse og beskæftigelse

Elever fra IB og stx har nogenlunde samme udfald, når man måler på elevernes eksamensresultater, optag og gennemførelse af videregående uddannelse samt beskæftigelse efter endt uddannelse. Udfaldene for eleverne er ikke direkte sammenlignelige, da IB-elever i højere grad end stx-elever flytter til udlandet, hvor vi ikke længere kan følge deres aktiviteter. Nøgletallene giver dog ikke anledning til konklusioner om, at kvaliteten af IB er hverken ringere eller bedre end stx.

Kvalitetskriterier og –sikring er sammenlignelig med stx

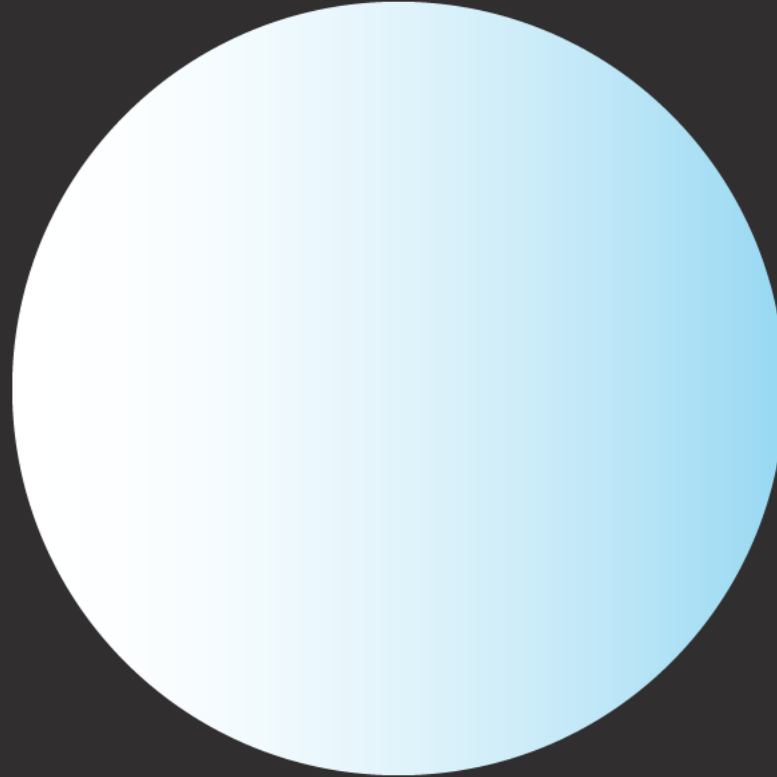
Kvalitetskriterierne og –sikringsprocessen for IB er overordnet sammenlignelig med stx. De femårige evalueringer af IB-skolerne er ikke så hyppige som for stx, der har årlige kvalitetstilsyn, men til gengæld er de mere omfattende. Kvalitetskriterierne for stx lægger mere vægt på trivsel og løfteevne, end det er tilfældet for IB. Dog er IB indirekte omfattet af sikringen af de to kriterier, i det omfang IB-uddannelserne udbydes på institutioner, hvor eksempelvis trivselsmålinger dækker alle studerende.

Der er institutionelle merudgifter forbundet med at oprette og drive IB-uddannelsen

En IB-elev udløser det samme statslige tilskud som en stx-elev, hvorfor det overordnet set er lige dyrt for staten at have IB-linjer som stx-linjer. IB udløser imidlertid merudgifter for de udbydende institutioner, fordi de skal betale afgifter til International Baccalaureate Organization (IBO) og desuden betale en række afgifter i forbindelse med elevernes eksamenstilmelding og medarbejderkurser mv.

1. Introduktion til IB

IB som gymnasial uddannelse

Overblik over International Baccalaureate (IB)

International Baccalaureate (IB) Diploma Programme (DP) udbydes og drives under ansvar af den private organisation International Baccalaureate Organization (IBO). Uddannelsen blev første gang udbudt i 1968. **Programmet er toårigt**, men kan suppleres med den **etårige pre-IB**. Programmet blev primært skabt for at imødekomme den voksende gruppe af børn, hvis forældre var udstationeret i forbindelse med internationale organisationer eller diplomatiske formål. Tilsvarende grundskoleuddannelser er sidenhen blevet etableret.

Der findes over **5.000 IB-skoler** fordelt på **150 lande**. Heraf udbyder ca. **3.500 skoler** IB Diploma Programmet - halvdelen udbydes på offentlige skoler, og den anden halvdel udbydes på private skoler.

Processen for at blive IB skole

For at blive IB-skole skal man autoriseres til at udbyde en IB-uddannelse. For offentlige skoler kræver det derudover en godkendelse fra UVM. Autoriseringsprocessen indebærer i store træk to faser, efter at skolen har besluttet sig for at ansøge om at blive IB-skole:

- 1. Anmodning om kandidatur:** Officielle ansøgningsdokumenter indsamles med det formål at vise skolens dedikation og forståelse af IB-programmet, dets filosofi og omkostninger.
- 2. Kandidaturfasen:** Såfremt anmodningen godkendes, skal skolen igangsætte processen med at leve op til kravene om at blive IB-skole, herunder særlig træning af undervisere og deltagelse i workshops, såkaldte *completion of teacher professional development requirements*. Fasen konkluderes med et **verifikationsbesøg** fra IBO og endelig en **autoriseringsafgørelse af IBO**. Denne proces kan **strække sig over flere år**.

IB i Danmark

IB har været udbudt i Danmark siden 1972. **En IB Diploma er sidestillet med en dansk studentereksamen** og er adgangsgivende til alle videregående uddannelser i Danmark, såfremt specifikke adgangskrav mødes. I Danmark foregår IB-uddannelsen udelukkende på engelsk. På IB gives karakteren 1-7. For at bestå IB Diploma skal de studerende opnå mindst 24 point samt opfylde en række øvrige fag- og karakterbetingelser. Opfyldes kravene ikke, får den studerende i stedet et IB Certificate. **IB Certificate svarer til en hf-eksamen uden overbygning** og giver adgang til videreuddannelse på erhvervsakademierne og professionsbacheloruddannelserne. Eksamenshåndbogen* udspecificerer hvordan IB-uddannelsen svarer til den danske studentereksamen - ikke blot hvordan karaktererne omregnes, men også hvordan specifikke fag og niveauer kan oversættes.

Pre-IB

I Danmark er der mulighed for at tage en Pre-IB, inden selve IB-uddannelsen påbegyndes. Pre-IB svarer til 1.g i de to treårige uddannelser til hhv. teknisk og almen studentereksamen.

Pre-IB udbydes i Danmark, da **ansøgere fra den danske grundskole ikke er direkte adgangsberechtige til IB**. Pre-IB sikrer således lige adgang for danske og udenlandske elever til IB-uddannelsen.

Udbydere af IB Diploma Programmet

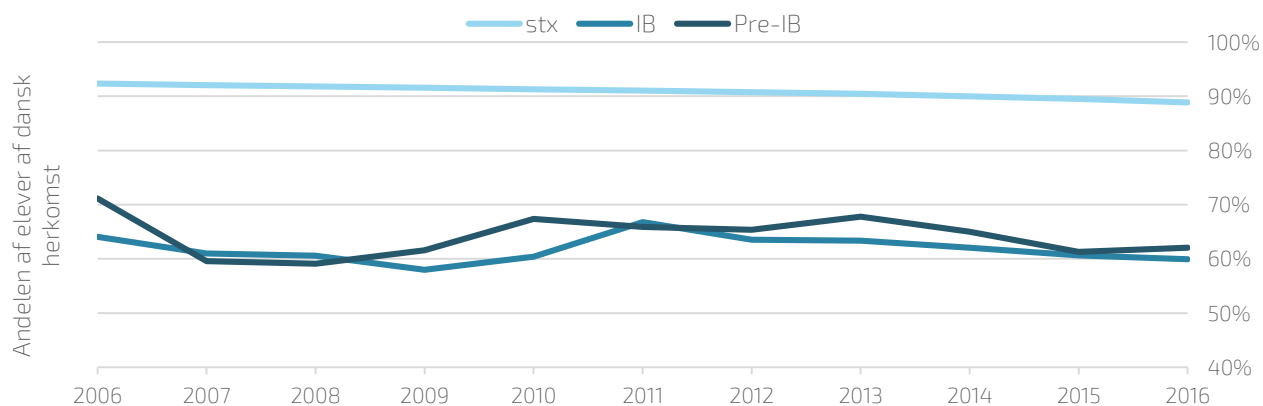
Region	Offentlige skoler	Private skoler
Afrika, Europa, Mellemøsten	281	666
- Heraf Danmark	13	3
Amerika	1.229	534
Asien/ Stillehavsregionen	127	723

Antallet af IB-elever er vokset de seneste 10 år

- Antallet af IB-elever i Danmark er vokset betydeligt de seneste 10 år, fra 293 elever i 2006 til 1.311 elever i 2016. Der er således 4½ gange så mange IB-elever i 2016 som i 2006.
- Elever fra den danske grundskole er ikke direkte adgangsberettigede til IB-uddannelsen og skal derfor først tage en Pre-IB. Afhængig af udbyderen af Pre-IB/IB, kan der være en screeningsproces for optagelse.
- Antallet af Pre-IB elever er ligeledes vokset, fra 97 elever i 2006 til 658 elever i 2016. Det vil sige, at der næsten er 7 gange så mange Pre-IB elever i Danmark i 2016 som i 2006. I samme periode er antallet af elever på stx også vokset, fra knap 65.000 i 2006 til godt 89.000 i 2016. Dette svarer til en stigning på 37 pct.
- Ca. 60 pct. af IB-eleverne er af dansk herkomst. Andelen har været forholdsvist stabil for både IB og Pre-IB i perioden fra 2006-2016. Det indikerer, at også **en del danske elever ser en værdi af IB-uddannelsen.**
- Det skal bemærkes, at IB-elever af dansk herkomst også dækker over elever, som tidligere har været udrejst. Eleverne kan dermed enten skulle færdiggøre en IB-uddannelse påbegyndt i udlandet, eller foretrækker blot IB-uddannelsen på grund af deres opvækst.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal elever (bestand)											
IB	293	367	614	678	713	817	1.025	1.116	1.198	1.295	1.311
Pre-IB	97	240	274	326	343	433	477	485	600	601	658
stx	64.867	67.512	71.844	73.555	78.797	83.840	87.298	89.413	88.850	88.843	89.015
Indekstal (2006=100)											
IB	100,0	125,3	209,6	231,4	243,3	278,8	349,8	380,9	408,9	442,0	447,4
Pre-IB	100,0	247,4	282,5	336,1	353,6	446,4	491,8	500,0	618,6	619,6	678,4
stx	100,0	104,1	110,8	113,4	121,5	129,2	134,6	137,8	137,0	137,0	137,2

Ca. 60 pct. af IB-eleverne er af dansk herkomst

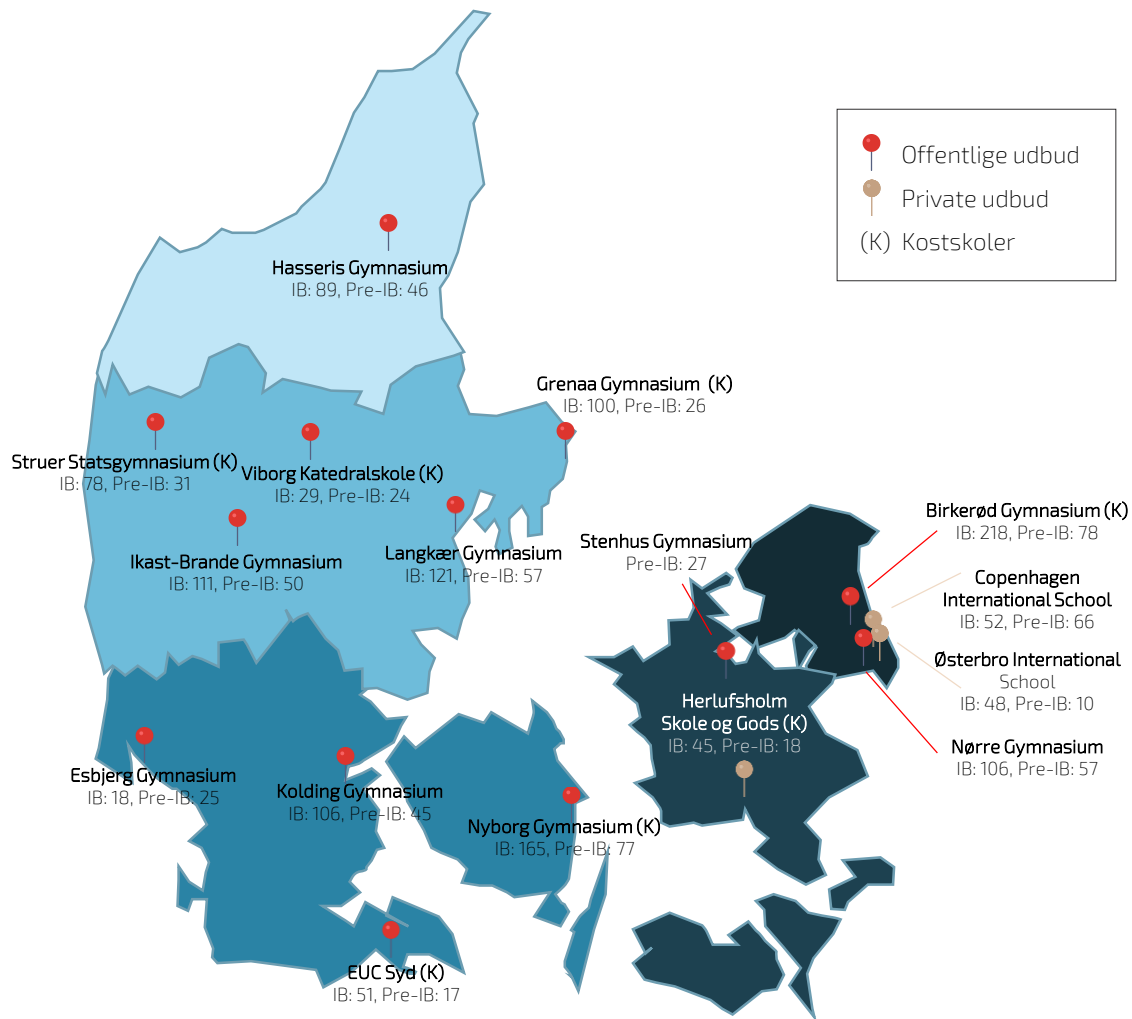

Kilde: UVM's Datavarehus

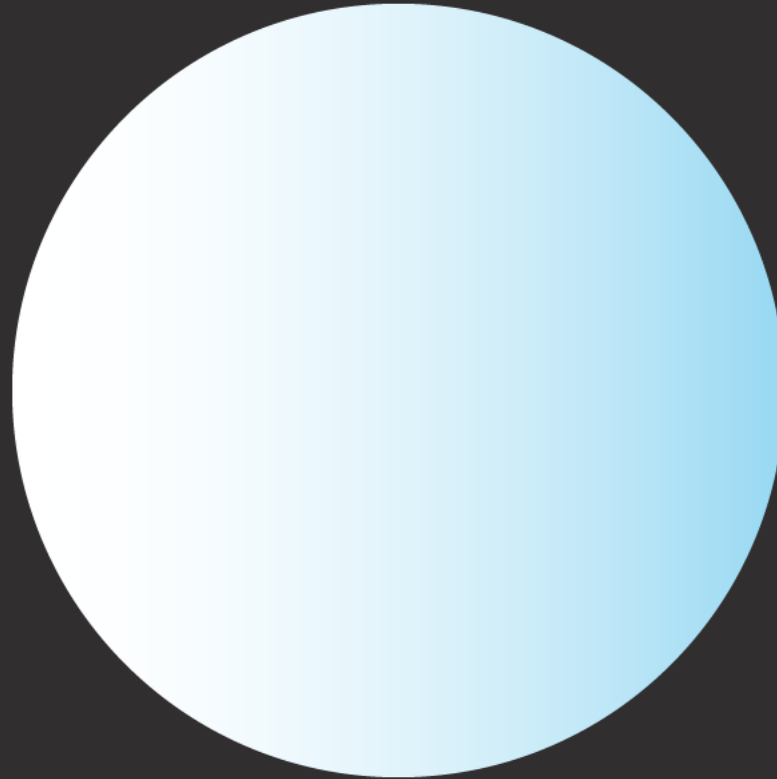

Størst udbud af IB i Region Midtjylland

- Der er i alt 16 institutioner, som udbyder IB og/eller pre-IB i Danmark, herunder 1 erhvervsskole, 3 private gymnasier og 12 offentlige almene gymnasier (stx).
- Størstedelen af de 16 udbud ligger i de tre største regioner: Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Hovedstaden. Ligeledes fordeler størstedelen af IB-eleverne sig på de tre største regioner i år 2016.
- **Region Midtjylland har både flest udbud samt den største andel af IB og Pre-IB elever ift. stx-elever (knap 3 pct.).** Det skyldes bl.a., at Region Midtjylland er en stor region, som rekrutterer mange udenlandske medarbejdere.
- I Region Nordjylland, Region Syddanmark og Region Hovedstaden svarer antallet af IB og Pre-IB elever til ca. 2 pct. af stx-eleverne.
- I Region Sjælland svarer antallet af IB og Pre-IB elever til godt 1 pct. af stx-eleverne.

2. Kvalitetssikring i IB-uddannelsen

Kvalitetskriterier for gymnasiale uddannelser

Som første led i afdækningen af IB-uddannelsens kvalitet gennemgås hvilke kvalitetskriterier, der prioriteres på uddannelsen, samt hvilken proces, der gør sig gældende i forhold til opfølgning på kriterierne.

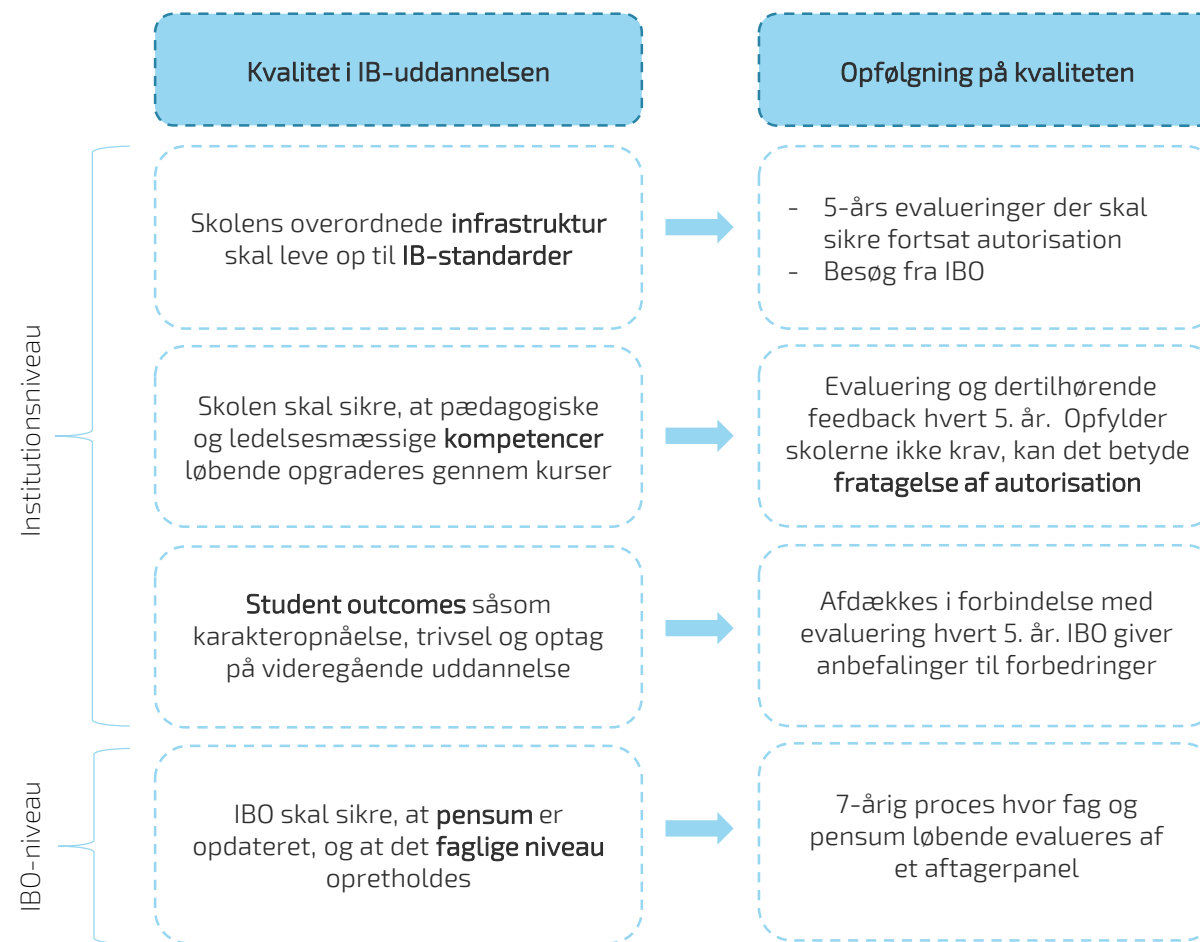
Formålet med kvalitetsprocessen er at sikre faglighed, gennemsigtighed og ensartethed i uddannelserne; stx skal være ensartet i hele landet, og IB skal være ensartet i hele verden. På gymnasiale uddannelser i Danmark sikres kvalitet overordnet gennem årlige kvalitetstilsyn udført af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). **De fire centralt fastsatte kvalitetsindikatorer for de gymnasiale institutioner er:** Overgang til videregående uddannelse, frafald, eksamensresultater og løfteevne. STUK har derudover ansvaret for fastsættelse af faglige mål, læreplaner, centralt stillede prøver, brug af læringskonsulenter samt beskikkelse af censorer. I forlængelse af de centralt fastsatte kvalitetsindikatorer skal institutionerne sætte **egne mål for kvalitetsudviklingen**, som de udarbejder årlige selvevalueringer af. Derudover sikrer Undervisningsministeriet fortsat fokus på den faglige kvalitet gennem et aftagerpanel og en interessentfølgegruppe.*

Undervisningsministeriet fører dog ikke tilsyn med IB-uddannelsens kvalitet. På trods heraf, er der et betydeligt overlap i processen, da alle offentlige IB skoler (og flere af de private skoler) tilmed udbyder stx som gymnasial uddannelse. På den måde omfattes elevernes trivsel og faglige udvikling, samt undervisernes kompetencer, af eksisterende infrastruktur og kvalitetssikring på institutionen.

Derudover omfattes IB-uddannelsen på danske gymnasier af en **øvrige kvalitetssikringsproces gennem International Baccalaureate Organisation (IBO)**. I dette afsnit vil vi gennemgå denne proces samt opfølgningen på kvaliteten. Sidst sammenlignes denne med kvalitetskriterierne for de danske gymnasiale uddannelser med det formål at belyse overlap og forskelle.

Kvalitetskriterier for International Baccalaureate (IB)

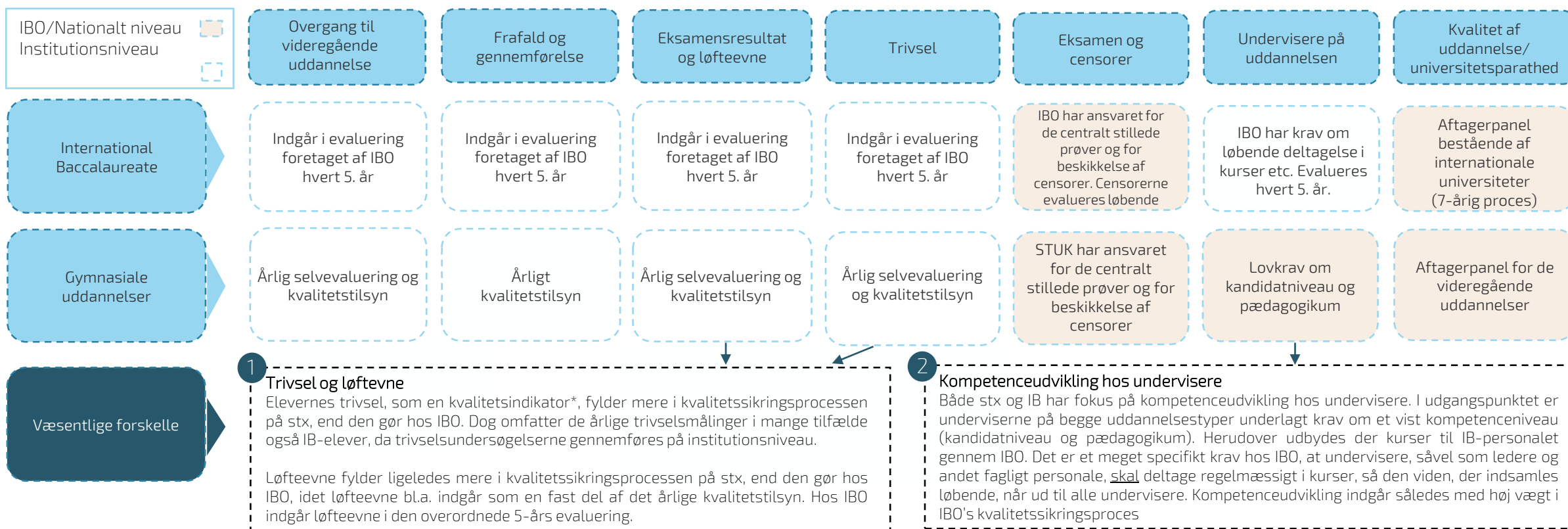
- For at blive IB-skole skal dette først godkendes via udbudsrunde og ansøgning til Undervisningsministeriet (gælder dog ikke private gymnasier). Herefter skal den enkelte skole igennem en **omfattende autorisationsproces**, hvor også ansatte fra IBO tilser skolen. Den enkelte skole skal opfylde en række **IB-standarder** for at opnå autorisation, herunder en overordnet **infrastruktur** bestående af personale-, ledelsesmæssige- og økonomiske ressourcer. Med infrastruktur menes også den uddannelsesfilosofi, som IB arbejder inden for, samt fagstrukturen.
- Efter autorisation skal skolen **fortsat opretholde IB-standarder** for at fastholde status som IB-skole. Desuden skal skolen opfylde mål om pædagogisk-, ledelsesmæssig- og faglig kompetenceudvikling samt trivsel. For at sikre opfyldelse af målene laver IBO evalueringer og giver feedback i rapportform hvert 5. år.* Skolerne kan få kritiske bemærkninger og i yderste konsekvens få inddraget sin autorisation som IB-skole, hvis ikke de lever op til standarderne.
- Udover **mål og opfølgning på institutionsniveau** er der også **mål på IBO-niveau**, herunder at pensum skal være opdateret og afspejle universiteternes efterspørgsel samt opretholdelse af det faglige niveau. IBO følger op på målene gennem en 7-årig proces, hvor de enkelte fag, og det dertilhørende pensum, løbende evalueres af et aftagerpanel bestående af forskere og universitetspersonale fra hele verden.
- IBO varetager den centrale styring med kvaliteten i IB-programmerne. I den forbindelse har IBO bl.a. ansvaret for udbud af kurser, centralt stillede prøver (som oftest er skriftlige) samt beskikkelse af censorer og evaluering af censorernes bedømmelser.

Kilde: IBO, IB-foreningen i Danmark

Kvalitetsindikatorer og -sikringsprocessen er relativt ens på IB og stx

Undervisningsministeriet fører ikke tilsyn med IB-uddannelsens kvalitet. På trods heraf, er der et **væsentligt overlap** i kvalitetsindikatorerne og -sikringsprocessen på IB og stx. Det skyldes bl.a., at IB-uddannelsen er underlagt mange af de samme standarder som stx, hvorfor de i udgangspunktet opfylder og sikrer mange af de samme kvalitetsindikatorer. Derudover skal IB leve op til specifikke IBO-standarder, som belyst ovenfor. Desuden udstikkes specifikke **retningslinjer til begge uddannelser**, som forventes overholdt, fx ifm. læreplaner. Både IB og stx har centrale styringsinstanser, som skal sikre opfyldelse af disse retningslinjer. På IB varetages den centrale styring af IBO, mens STUK varetager det centrale tilsyn med stx.

Internationale sammenligninger af kvaliteten af IB

Der er kun blevet gennemført få evalueringer af kvaliteten af IB, især i de lande som Danmark typisk sammenligner sig med (lande i Norden og Nordeuropa). Ifølge vores litteratursøgning har Sverige og Norge endnu ikke evalueret deres IB-uddannelser. En oversigt over internationale evalueringer af IB og dertilhørende kilder fremgår af appendiks.

Evalueringerne foretaget i Storbritannien er mest informative, hvad angår kvaliteten af IB. Evalueringerne viser generelt et positivt afkast af at være IB-elev på fremtidige muligheder, mens evalueringen fra Danmark er mere tvetydig.

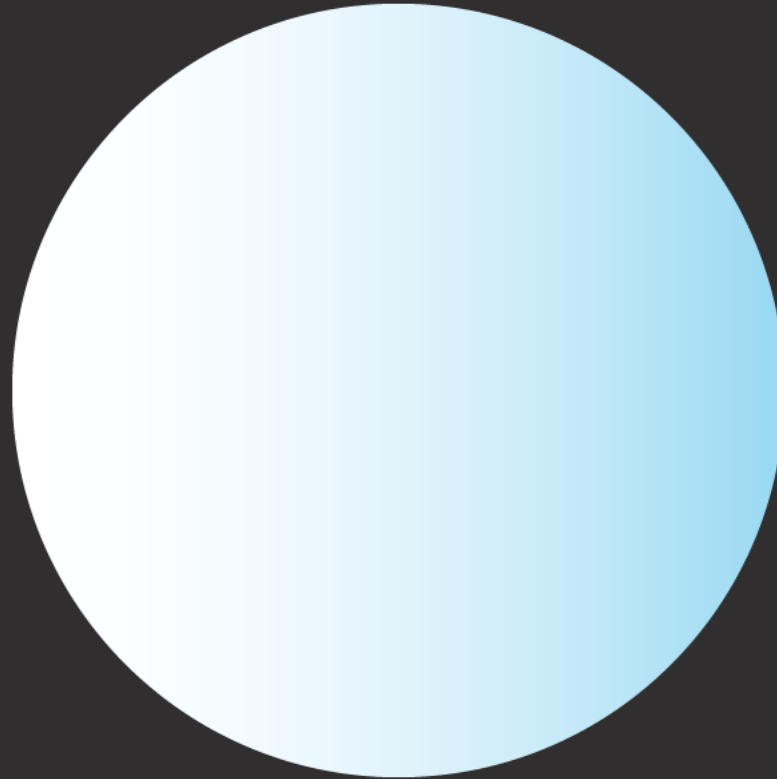
På tværs af evalueringerne fra Danmark og fra nærtliggende lande, er der ikke en systematik i, hvilke parametre evalueringerne måler på. Evalueringerne ser således ud til at have forskellige formål. Endvidere har de udenlandske evalueringer en eller anden form for tilknytning til IB-systemet, og kan derfor ikke nødvendigvis betragtes som uafhængige.

Evalueringsparametre	Resultater
 Optag og gennemførelsestid på videregående uddannelse	DK: <u>Ingen betydelig forskel</u> mellem IB-elever og stx-elever, hvad angår gennemførelsestid på videregående uddannelse DK: <u>Større andel</u> af IB-elever er optaget på en akademisk bacheloruddannelse ift. stx-elever, der har højere optag på professionsbacheloruddannelser UK: <u>Større andel</u> af IB-elever er optaget på top-20 universiteter ift. A-level elever*
 Frafald på videregående uddannelse	DK: <u>Ingen betydelig forskel</u> mellem IB-elever og stx-elever UK: <u>Ingen betydelig forskel</u> mellem IB-elever og A-level elever
 Beskæftigelse og/eller videre studier	DK: <u>Ingen effekt</u> på beskæftigelse af at være IB-elev ift. at være stx-elev UK: <u>Positiv effekt</u> på deltagelse i videre studier af at være IB-elev ift. at være A-level elev UK: <u>Positiv effekt</u> på muligheden for videre studier samt beskæftigelse for IB-elever ift. A-level elever og Scottish Highers
 Trivsel/selvopfattet udbytte af uddannelsen	UK: <u>Bedre</u> udbytte af at være IB-elev ift. A-level elev
 Fag og pensum	UK: IB-elever er <u>mindre tilbøjelige</u> til at tage STEM-fag** ift. A-level elever Tyskland & Schweiz: IB-uddannelsen har et pensum med et <u>globalt udsyn</u> sammenlignet med alm. tyske og schweiziske gymnasier.

* A-levels er den primære adgangsgivende eksamen i Storbritannien. Den er toårig, og i modsætning til IB er der ikke faste krav om, hvilke fag eleverne skal tage.

** STEM står for: Science, Technology, Engineering og Mathematics.

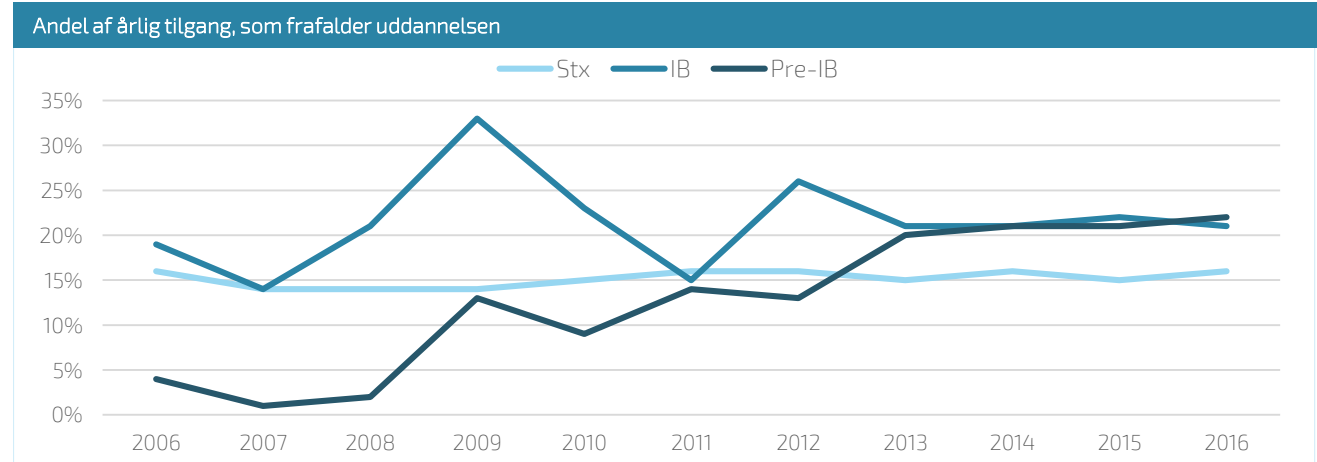
3. Nøgletal for elever på IB og stx

Kraftig vækst i tilgangen til IB

- Tilgangen af elever til IB har været stigende i perioden fra 2006-2016. Også tilgangen til Pre-IB og stx har været stigende i samme periode.
- I takt med højere tilgang, har antallet af fuldførte uddannelser ligeledes været stigende for IB, Pre-IB samt stx i perioden fra 2006-2016.
- Der er et spænd imellem tilgangen af elever det enkelte år og antallet af fuldførte uddannelser nogle år efter. Fx tilgik 204 elever IB-uddannelsen i år 2006, men kun 173 fuldførte IB-uddannelsen i år 2008. De resterende elever frafalder uddannelsen.
- Der har været store udsving i andelen der frafalder IB-uddannelsen, særligt i årene omkring finanskrisen, men fra og med 2013 har frafaldsprocenten stabiliseret sig på ca. 20 pct.
- Til sammenligning har frafaldsprocenten ligget stabilt på ca. 15 pct. for stx i perioden fra 2006 til 2016.
- Forskellen i frafaldsprocenten for hhv. IB og stx kan eksempelvis forklares af, at nogle IB-elever fraflytter Danmark inden uddannelsens afslutning.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tilgang af elever											
stx	25.137	25.276	26.666	27.042	30.821	32.080	32.283	32.981	31.712	31.990	32.908
IB	204	213	434	390	481	500	712	605	651	735	703
Pre-IB	105	247	274	334	373	487	516	533	680	635	693
Fuldførte uddannelser											
stx	17.703	18.468	19.130	21.053	22.110	22.923	23.962	25.544	27.174	26.991	27.960
IB	175	112	173	242	311	287	377	406	449	493	527
Pre-IB	108	100	236	273	311	370	400	448	458	496	502

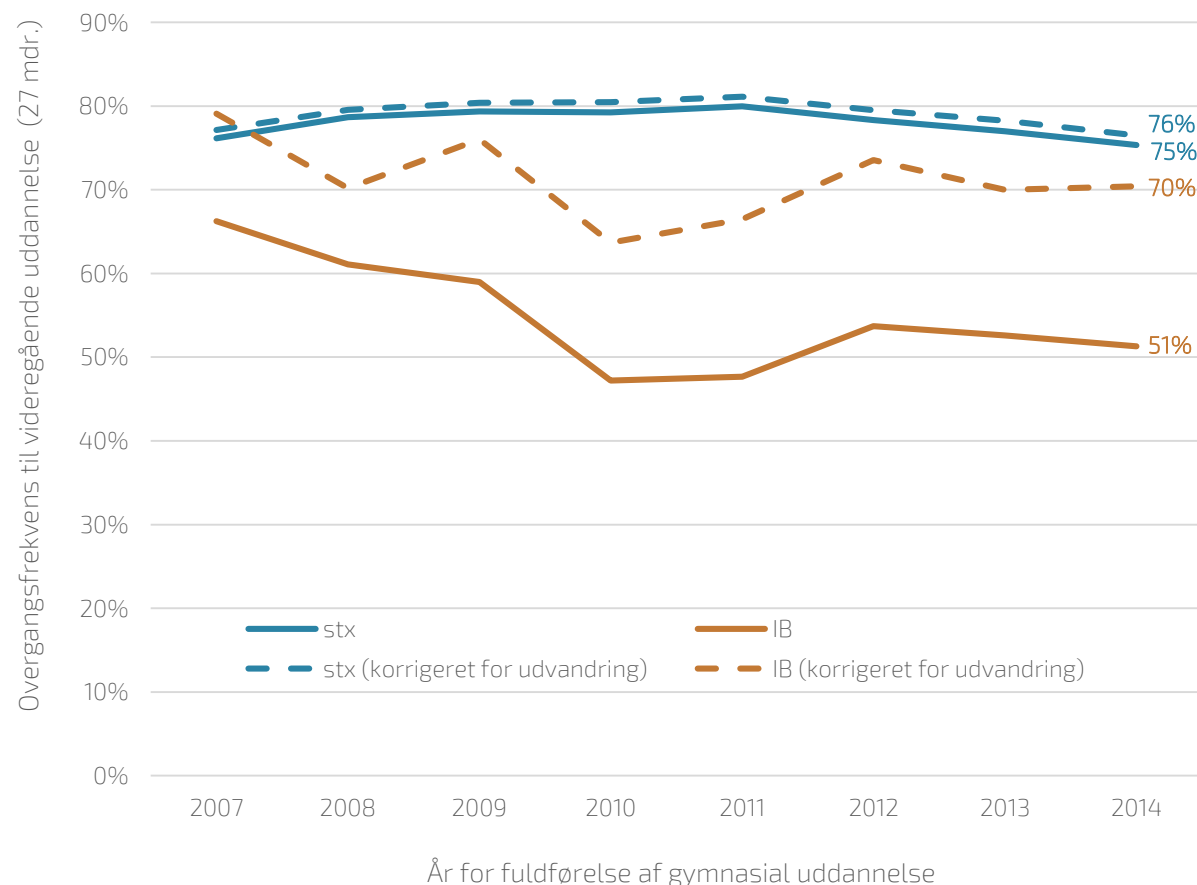

Kilde: UVM's Datavarehus

Overgangsfrekvensen er en smule lavere for IB-elever

- Gennemsnitligt har 70 pct. af alle IB-elever, som har fuldført en IB-uddannelse i perioden fra 2007-2014, påbegyndt en videregående uddannelse 27 mdr. efter fuldført IB-uddannelse. Senest var overgangsfrekvensen lig gennemsnittet over perioden: 70 pct.
- Til sammenligning har knap 79 pct. af alle stx-elever, som har fuldført en stx i perioden fra 2007-2014, påbegyndt en videregående uddannelse inden for 27 mdr. efter fuldført almen studentereksamen. Frekvensen har været svagt faldende de seneste år. Senest var den 76 pct.
- **Overgangen til videregående uddannelse er dermed en smule lavere for IB-elever end for stx-elever.**
- Tallene er korrigeret for elever, som udvandrer fra Danmark. **IB-eleverne er mere tilbøjelige til at udvandre som følge af deres internationale baggrund.** Hvis man ikke tager højde for udvandring, har kun knap 55 pct. af IB-eleverne påbegyndt en videregående uddannelse efter 27 måneder. Det vil dog ikke være retvisende, da en stor del af de udvandrede elever må forventes at læse videre på uddannelsesinstitutioner i udlandet. Der er desuden nogle udsving for IB-eleverne, som skyldes, at gruppen er relativt lille, og opgørelsen derfor er noget mere usikker end opgørelsen for stx.

Kilde: Danmarks Statistik

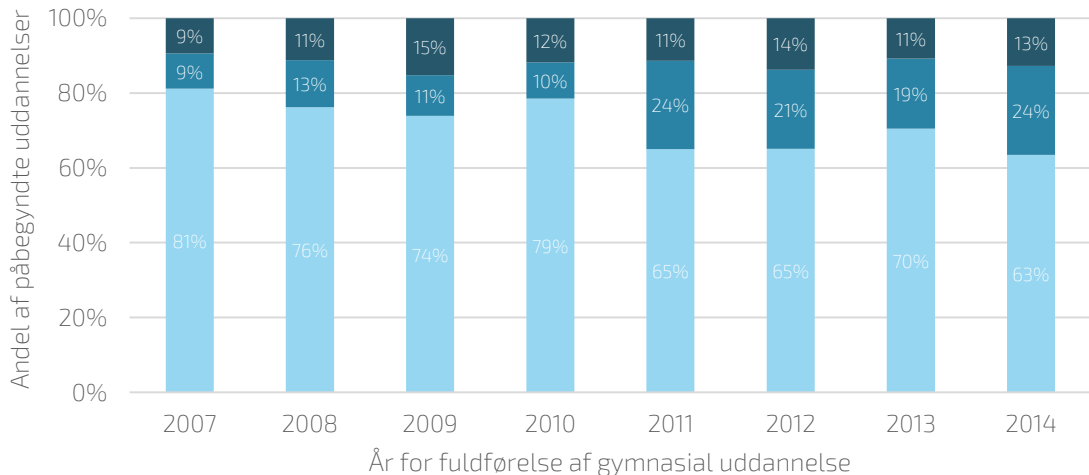
Note: Figuren viser overgang til videregående uddannelse 27 mdr. efter fuldført gymnasial uddannelse fordelt på elevens fuldførte gymnasiale uddannelse. Korrigeret for udvandring indebærer, at elever der er udvandret ikke indgår i nævneren.

Uddannelsesmønstret for IB-elever ligner mønstret for stx-elever

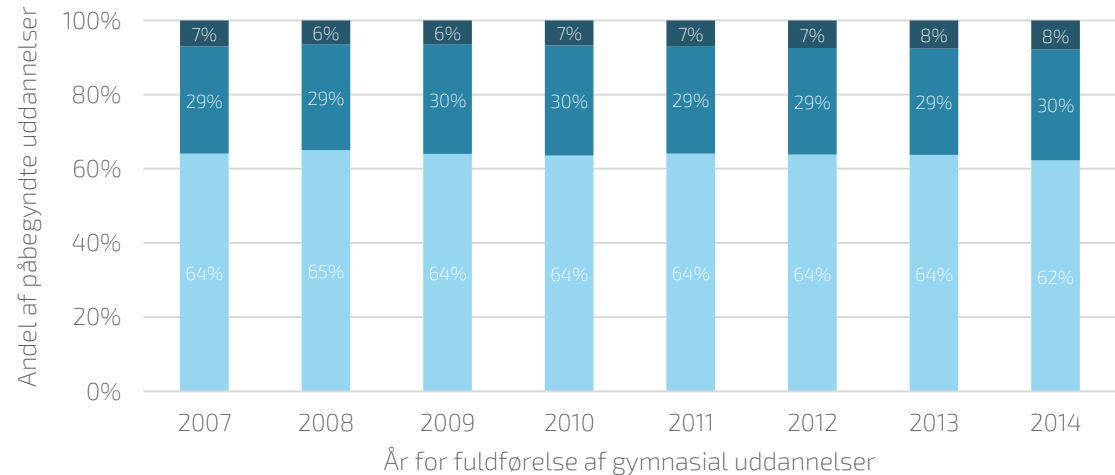
- Sammensætningen af påbegyndte videregående uddannelser for IB-elever ligner i store træk uddannelsesmønstret for stx-elever.
- De IB-elever, som har fuldført en IB-uddannelse i perioden fra 2007-2014 og påbegynder en videregående uddannelse, starter typisk på en lang videregående uddannelse. Det var tilfældet for 63 pct. af de, der fuldførte IB-uddannelsen i 2014.
- Andelen af IB-elever, der påbegynder en lang videregående uddannelse, har været nogenlunde stabil for de seneste fire observerbare elevårsgange.

- Omtrent samme andel af stx-elever påbegynder en lang videregående uddannelse: 62 pct. af de elever, som har fuldført en stx i 2014 og påbegynder en videregående uddannelse, starter på en lang videregående uddannelse.
- Den største forskel på IB- og stx-eleverne de seneste år er fordelingen mellem korte og mellemlange videregående uddannelser. IB-eleverne påbegynder i højere grad korte videregående uddannelser, mens stx-eleverne i højere grad påbegynder de mellemlange videregående uddannelser. Udsvingene i tallene for IB-eleverne skyldes, at gruppen af IB-elever er relativt lille.

IB-elevernes påbegyndte videregående uddannelse

stx-elevernes påbegyndte videregående uddannelse

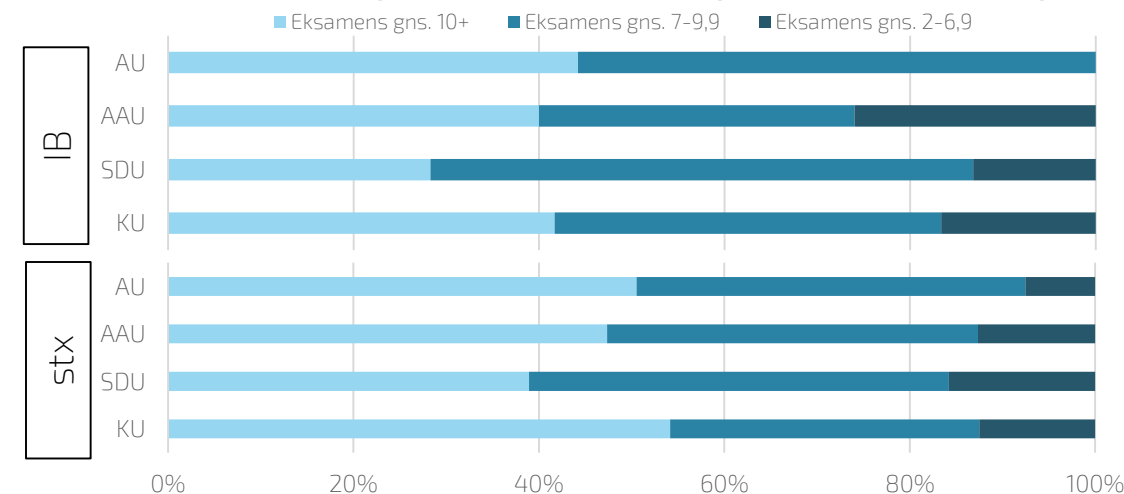
■ Lange videregående uddannelser ■ Mellemlange videregående uddannelser ■ Korte videregående uddannelser

■ Lange videregående uddannelser ■ Mellemlange videregående uddannelser ■ Korte videregående uddannelser

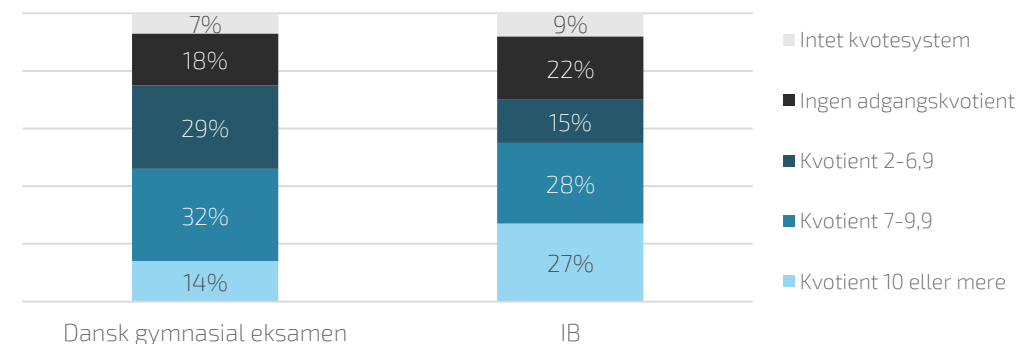
Der mangler viden om IB-elevernes karakterer

- IB-elevernes afgangskarakterer opsamles ikke systematisk, og karaktererne er derfor ikke tilgængelige fra de datakilder, hvor stx-elevernes karakterer er tilgængelige. Data om IB-elevernes karakterer opsamles derfor kun i forbindelse med ansøgningen til videregående uddannelser, hvilket begrænser adgangen til data og analysemulighederne.
- IB-elever, som søger ind på medicinstudiet, har nogenlunde sammenlignelige karakterer med stx-elever, som søger ind på samme studie. Medicinstudiet er et af de mest søgte studier, men da det kun er et enkelt studie, kan man ikke forvente, at karaktererne er repræsentative.
- IB-eleverne søger i højere grad ind på uddannelser, som har høje adgangskrav til karaktererne. Godt en fjerdedel af IB-ansøgerne søger ind på uddannelser med en adgangskvotient på 10 eller derover, sammenlignet med 15 pct. af eleverne med en dansk gymnasial eksamen.
- Søgemønstret og ansøgningerne til medicinstudiet udgør dog et spinkelt datagrundlag til vurderingen af IB-elevernes karakterer. **Overordnet tyder det dog ikke på, at IB-eleverne opnår karakterer, som er væsentligt anderledes end stx-elevernes.**
- Dvs. IB-eleverne søger i samme grad som stx-eleverne ind på lange videregående uddannelser, og i højere grad på uddannelser med høje adgangskrav til karaktererne, herunder medicin. På den baggrund forventer vi ikke at IB-eleverne opnår lavere lønninger end stx-eleverne efter endt uddannelse. Med en videregående uddannelse er lønniveauet ikke en god kvalitetsindikator i sig selv. Derfor fokuserer vi i det efterfølgende primært på gennemførelse af videregående uddannelse og opnåelse af beskæftigelse.

Karaktererne for IB-ansøgere til medicinstudiet ligner dem for stx-ansøgere

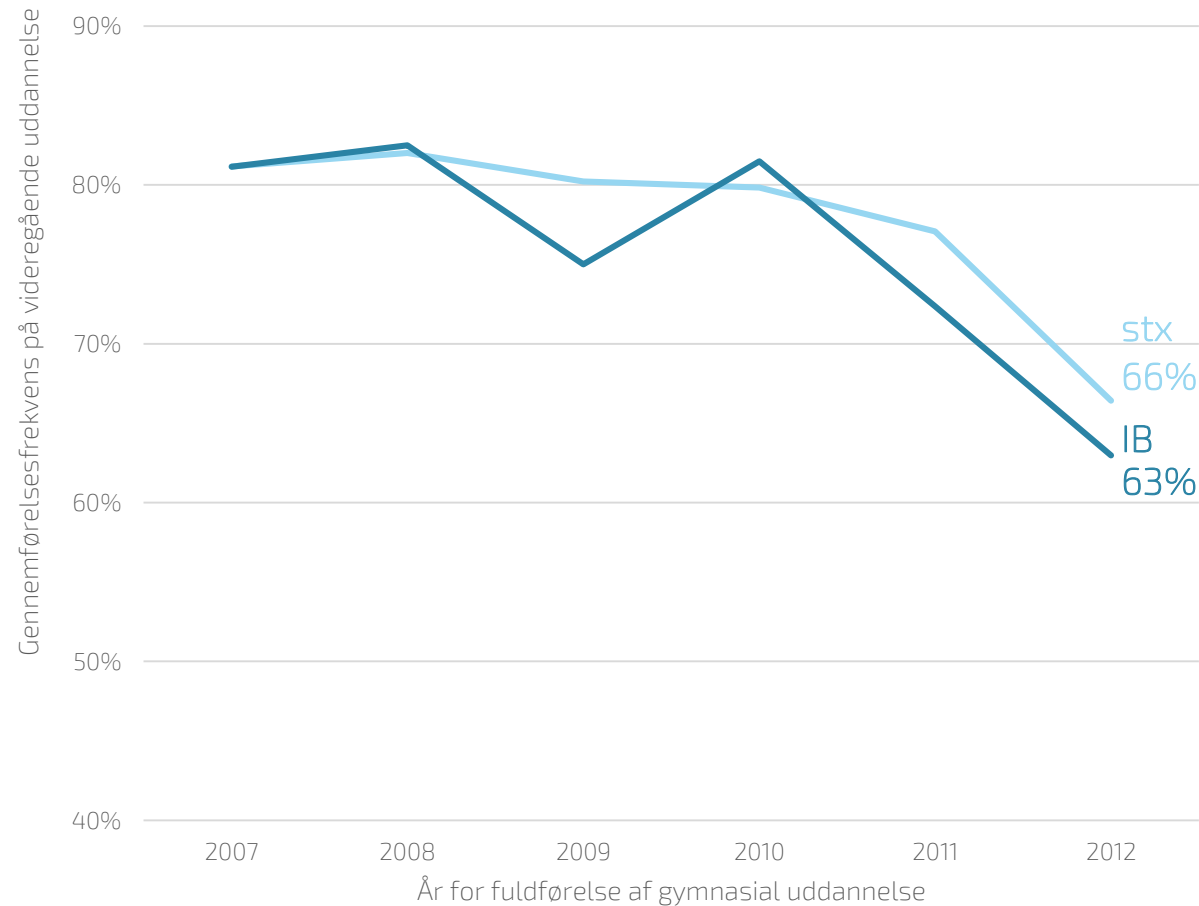

IB-elever søger ind på uddannelser med høje adgangskrav som førsteprioritet

Gennemførelsen på videregående uddannelser er ens for IB og stx

- Når IB-elever har påbegyndt en videregående uddannelse, er de lige så tilbøjelige til at gennemføre uddannelsen som stx-elever, der har påbegyndt en videregående uddannelse.
- Siden 2007 har gennemsnitligt knap 75 pct. af IB-eleverne, som har fuldført en IB-uddannelse i perioden fra 2007-2012 og er overgået til en videregående uddannelse inden for 27 mdr., gennemført en videregående uddannelse. Det er stort set det samme som for stx-eleverne.
- Den faldende gennemførelsesfrekvens for både IB- og stx-elever skyldes, at elever, som fuldførte en gymnasial uddannelse i 2012, har haft kortere tid til at gennemføre en videregående uddannelse end de elever, som fuldførte en gymnasial uddannelse i 2007. Derfor er faldet, siden året for fuldførelsen af den gymnasiale uddannelser, også ens for IB og stx.

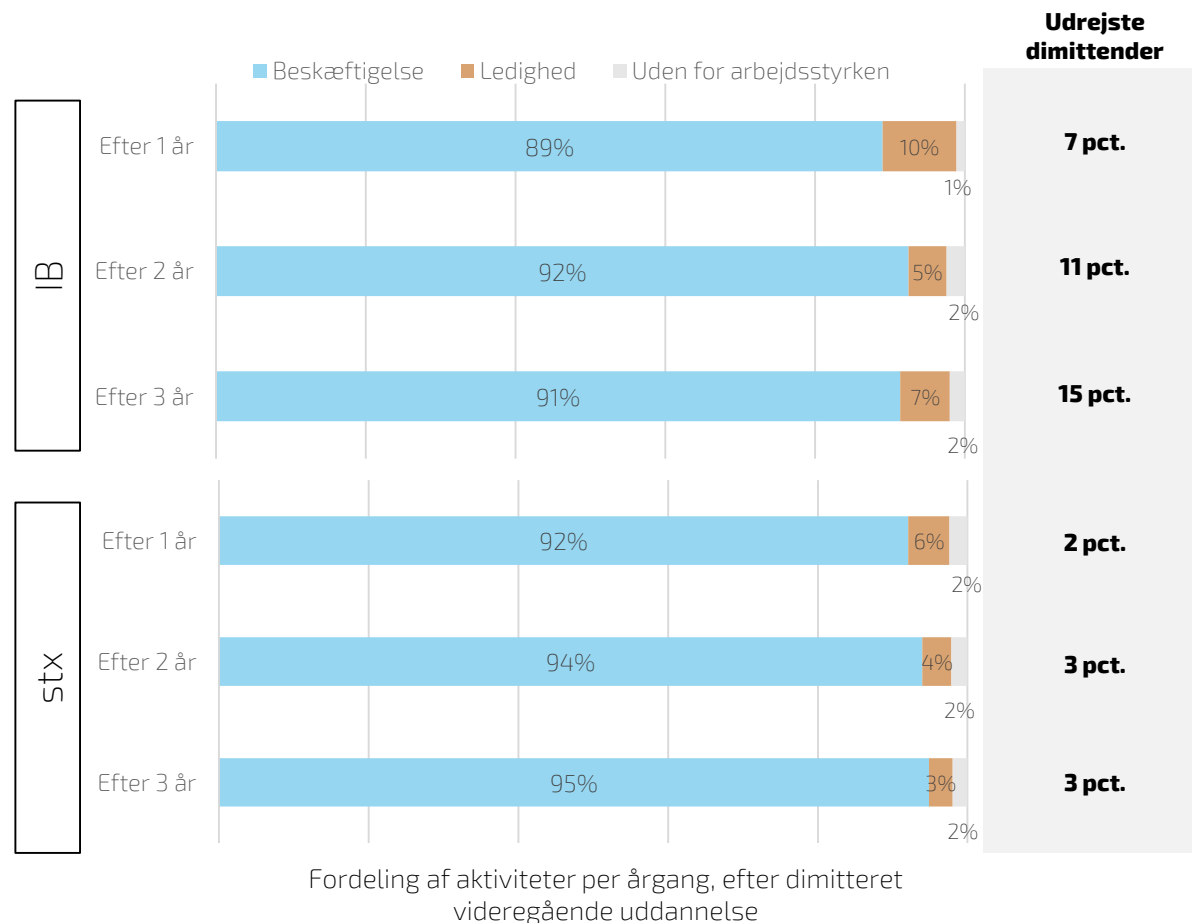

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik

Note: Figuren viser andelen af optagede elever (27 mdr. efter fuldført uddannelse), som har gennemført en uddannelse, fordelt på type af gymnasial uddannelse. Selvom der er forskel i tallene, så er de ikke betydeligt forskellige, da der er så få IB studerende, relativ til STX.

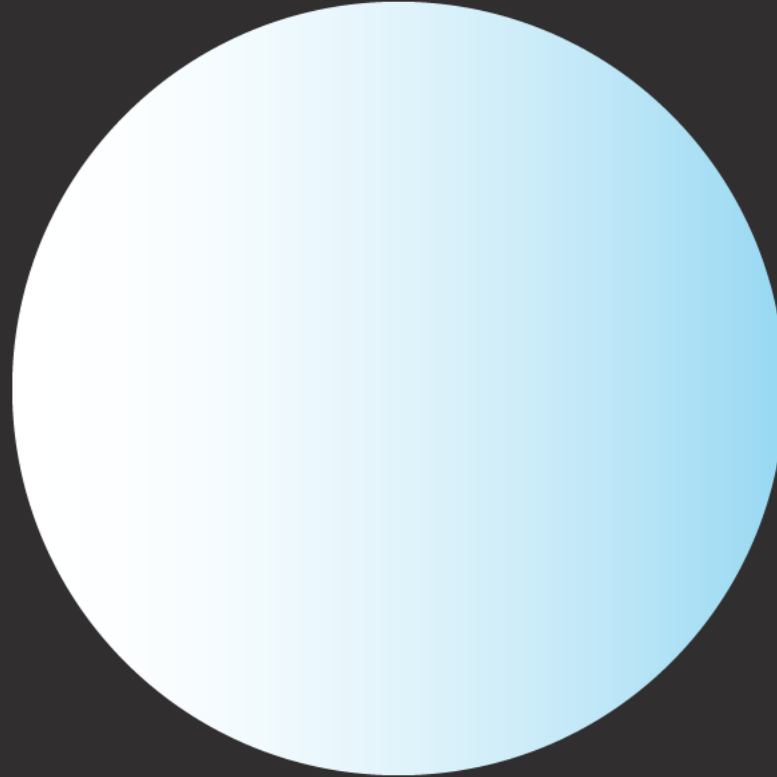
Sammenlignelig beskæftigelsesgrad, korrigeret for udvandring

- IB-elevernes beskæftigelsesgrad, efter de har taget en videregående uddannelse, er nogenlunde sammenlignelig med stx-elevernes.
- 3 år efter dimission fra en videregående uddannelse er 91 pct. af IB-eleverne i beskæftigelse, mens 95 pct. af stx-eleverne er i beskæftigelse.
- En relativt stor andel af IB-eleverne rejser ud af Danmark efter de har taget en videregående uddannelse, sammenlignet med stx-eleverne. Efter tre år har 15 pct. af IB-eleverne forladt Danmark, mens kun 3 pct. af stx-eleverne er rejst ud efter 3 år.
- Opgørelsen af IB-elevernes beskæftigelse er noget mere usikker end for stx-eleverne. Det skyldes først og fremmest, at der er relativt få IB-elever, som kan følges så langt frem i tid, hvorfor enkelte elever kan påvirke tallene relativt meget. Desuden kan den store del af eleverne, som udvandrer, påvirke tallene, fordi der kan være usikkerhed i det konkrete udrejsetidspunkt.

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik
 Note: Figuren viser udfald for elever, som har gennemført en videregående uddannelse.

4. Hvad koster IB-uddannelser?

Statslige tilskudstakster til gymnasiale uddannelser

Statslige tilskud til offentlige almene gymnasier består af **faste tilskud** samt **taxametertilskud**. Tilskudstaksterne afhænger af typen af uddannelsen.

Faste tilskud

- Grundtilskuddet ydes til offentlige almene gymnasier, som udbyder stx, hf og studenterkursus. Grundtilskuddet omfatter et basisgrundtilskud, et geografisk grundtilskud samt et uddannelsestypetilskud til første etablerede fuldtidsuddannelse (institutionens hovedaktivitet) og anden etablerede fuldtidsuddannelse. Dvs. uddannelsestypetilskuddet til IB afhænger af, hvilke andre uddannelser der udbydes på institutionen.
- Institutioner, som udbyder IB, modtager derudover et specifikt grundtilskud, også kaldet **IB-udbudstilskud**. Der ydes et IB-udbudstilskud på 752.950 kr. pr. offentlig institution med et godkendt IB-udbud.
- Derudover gives også grundtilskud til kostafdelinger og gymnasier, der har til huse i fredede bygninger, samt udkantstilskud til offentlige almene gymnasier under visse omstændigheder.

Taxametertilskud

- Udover de faste/aktivitetsuafhængige tilskud, modtager de offentlige institutioner taxametertilskud til undervisningsudgifter, færdiggørelse, fællesudgifter, bygningsudgifter samt tillægstakster. Taxametertilskuddene ydes pr. årselev.
- IB-uddannelsen har **takstfælleskab med stx**. Dvs., at de takster som institutionerne modtager pr. årselev på IB svarer til taksterne på stx.

Tilskudstype (faste tilskud)		Maksimalt tilskud pr. institution pr. år. (kr.)	
Grundtilskud	Basisgrundtilskud	941.190.	
	Geografisk grundtilskud	1.000.000	
	Uddannelsestypetilskud, første etablerede fuldtidsuddannelse	1.647.090	
	Uddannelsestypetilskud, anden etablerede fuldtidsuddannelse	235.300	
	IB-udbudstilskud	752.950	
	Udkantstilskud	2.352.980	

Uddannelse	Undervisnings- taxameter (kr. pr. årselev)	Færdiggørelses- taxameter (kr. pr. årselev)	Fællesudgifts- taxameter (kr. pr. årselev)	Bygnings- taxameter (kr. pr. årselev)	Tillægstakst for A-niveau (kr. pr. årselev)
stx	52.400	13.470	6.670	8.010	10.540
IB	52.400	13.470	6.670	8.010	10.540
Pre-IB	52.400	-	6.670	8.010	-
2-årig hf	62.190	9.620	8.540	9.210	-
3-årig hf	44.060	9.620	8.540	9.210	-
Studenter- kursus	81.830	21.000	10.810	11.270	10.540

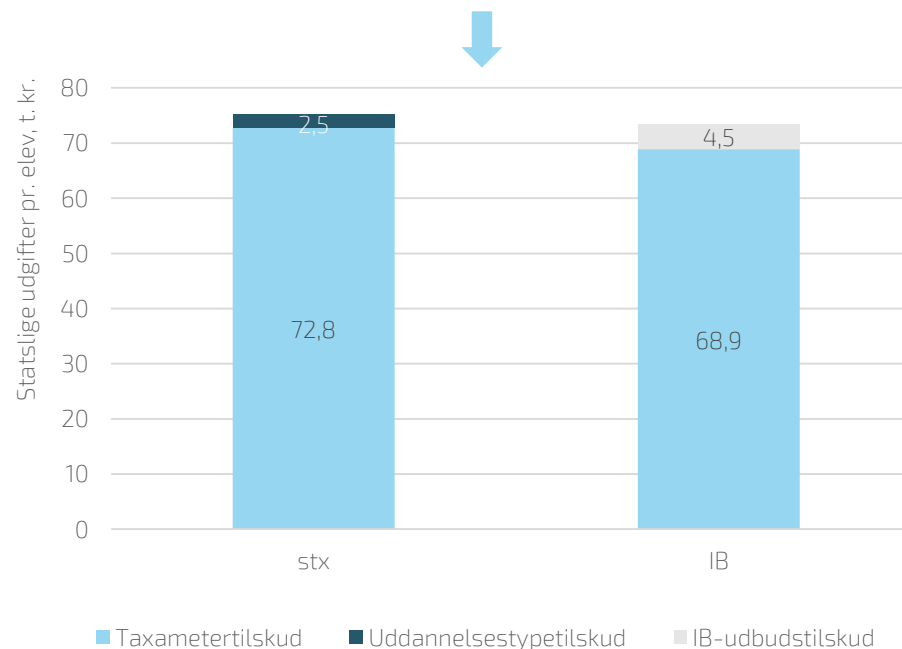
Kilde: Takstkatalog for Finansloven (2018)

Note: Taksterne dækker over tilskud til offentlige institutioner. Tilskuddene til private institutioner er lavere, men strukturen er tilsvarende. Private gymnasier har tilmed deltagerbetaling.

Ingen betydelig forskel i statslige tilskud til IB ift. stx

- Der er **ikke betydelige forskelle** i de samlede statslige tilskud pr. elev for de **to uddannelsestyper**, når man sammenholder tilskuddene til stx og IB for offentlige almene gymnasier i 2018.
- **IB-skolerne får statstilskud til at drive IB-uddannelsen.** Af de 16 IB-skoler, er tilskuddene lettest at sammenligne med tilskuddene til stx for de 12 offentlige almene gymnasier, som udbyder IB. De statslige tilskud består af taxametertilskud samt et fast IB-udbudstilskud. Taxametertilskuddene udgør langt størstedelen (godt 90 pct.) af statstilskuddene til IB-uddannelsen. **Statstilskuddet pr. IB-elev er 73.400 kr.**
- **De 124 offentlige almene gymnasier, som udbyder stx, får ligeledes statstilskud til at drive stx.** De statslige tilskud består af taxametertilskud samt et fast uddannelsestypetilskud. Ligesom for IB-uddannelsen, udgør taxametertilskuddene langt størstedelen af de samlede statstilskud til stx. **Statstilskuddet pr. stx-elev er 75.300 kr., hvilket er marginalt højere end statstilskuddet pr. IB-elev.**
- Når der er mindre forskelle i tilskuddene pr. elev, skyldes det forskelle i sammensætningen af elever og deres færdiggørelsesgrad etc.

Der ydes i alt 138 mio. kr. i taxametertilskud til IB i 2018 og 9 mio. kr. i IB-udbudstilskud. Ligeledes ydes der i alt 6.061 mio. kr. i taxametertilskud til stx i 2018 og 204 mio. kr. i uddannelsestypetilskud (for først etablerede fuldtidsuddannelse). Der forventes at være 2.002 årselever på IB i år 2018, og 83.222 elever på stx.

Kilde: Finansloven (2018) og baggrundsnotat fra UVM (2018)

Note: Der indgår kun offentlige institutioner i figuren. Taxametertilskuddet omfatter tilskud til undervisningsudgifter, færdiggørelsesudgifter, fællesudgifter og bygningsudgifter. Desuden er IB-udbudstilskuddet beregnet ved at gange antal af offentlige institutioner med det faste IB-udbudstilskud på 752.950 kr., mens uddannelsestypetilskuddet er beregnet ved at gange antallet af institutioner med uddannelsestilskuddet på 1.647.090 kr. for første etablerede fuldtidsuddannelse. Pre-IB indgår i aktiviteten på stx.

Statslige merudgifter ved oprettelse af nye IB-klasser

Ved at bruge de statslige tilskudstakster er det muligt at udregne de **statslige merudgifter forbundet med oprettelse af nye IB-klasser**. Vi har udregnet de statslige udgifter i to forskellige scenarier:

- 1 Oprettelse af en **IB-klasse på et nyt udbudssted**, som endnu ikke udbyder en IB, udløses et fast IB-udbudstilskud på 752.950 kr. for offentlige almene gymnasier, og 282.360 kr. for private gymnasier pr. år. Der vil således skulle findes finansiering hertil.
- 2 Oprettelse af en **ekstra IB-klasse på et eksisterende udbudssted**, udløser det ikke statslige merudgifter, idet det faste IB-udbudstilskud gives pr. institution med et godkendt IB-udbud, og da taxametertilskuddet pr. årselev er det samme for stx og IB. Dette scenarie gælder således under antagelse af, at en del af de elever, som tilgår den nye IB-klasse, ellers ville have tilgået stx, hvor taxameterudgiften er den samme.

Der er således færre statslige udgifter forbundet med at oprette en ekstra IB-klasse på et eksisterende udbudssted end at oprette et helt nyt IB-udbud.

1

IB-klasse på nyt udbudssted:

Grundtilskud:

- Basisgrundtilskud: 0 kr.
- Geografisk grundtilskud: 0 kr.
- **IB-udbudstilskud: 752.950 kr. (offentlige udbud) / 282.360 kr. (private udbud)**

Taxametertilskud:

- Taxametertilskuddet pr. årselev er det samme for stx og IB

2

IB-klasse på eksisterende udbudssted:

Grundtilskud:

- Basisgrundtilskud: 0 kr.
- Geografisk grundtilskud: 0 kr.
- **IB-udbudstilskud: 0 kr.**

Taxametertilskud:

- Taxametertilskuddet pr. årselev er det samme for stx og IB

Kilde: Finansloven (2018) og baggrundsnotat fra UVM (2018)

Institutionelle merudgifter ved at oprette og drive IB-uddannelsen

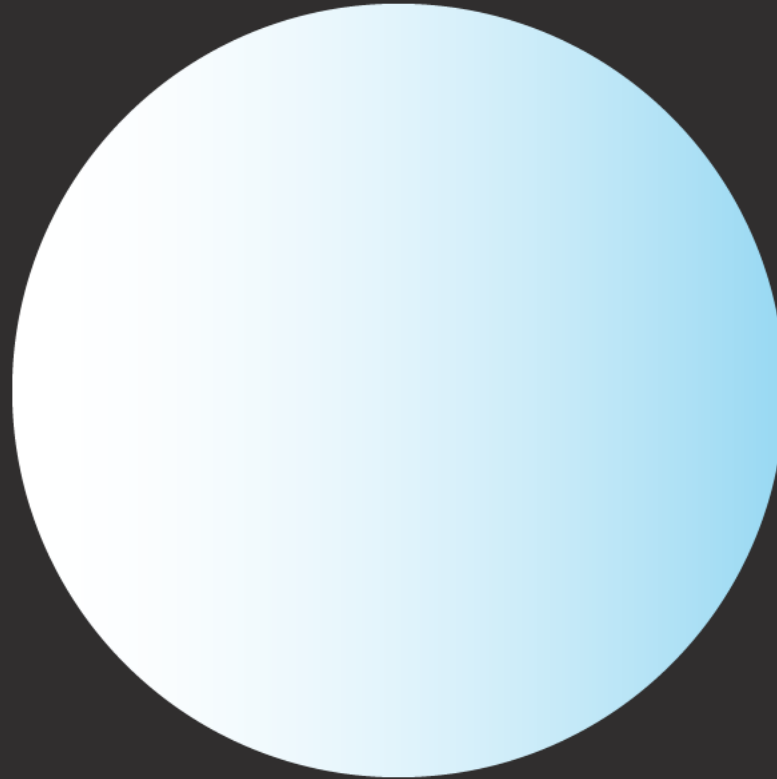
- Foruden de statslige merudgifter ved oprettelse af nye IB-udbud, er der **institutionelle udgifter forbundet med at oprette og drive IB-uddannelsen.**
- Udgifterne består bl.a. af en lang række **afgifter til International Baccalaureate Organization (IBO)**, herunder en årlig skoleafgift samt en række afgifter i forbindelse med IB-elevernes eksamenstilmeldinger og fag. Derudover er der en **opstartsomkostning** forbundet med ansøgningsproceduren, da et udbudssted skal igennem en omfattende autoriseringsproces for at blive godkendt som IB-skole af IBO. Størrelsen på omkostningen afhænger af, hvor lang tid der går, før skolen godkendes. Alle afgifter til IBO er specificeret i tabellen til højre.
- Yderligere er der udgifter forbundet med **videreuddannelse af IB-personalet.** Det er nemlig et specifikt krav hos IBO, at undervisere, såvel som ledere og andet fagligt personale, skal deltage regelmæssigt i kurser. Medarbejderkurserne udbydes af IBO selv.
- Som tidligere vist, er der ikke betydelige forskelle i de samlede statslige tilskud pr. elev for hhv. IB-uddannelsen og stx, **men der er således institutionelle merudgifter forbundet med at drive IB-uddannelsen.**
- Nogle af disse merudgifter, herunder merudgifter til medarbejderkursus, kommer dog også stx-eleverne til gavn, i det omfang at medarbejderne også underviser på stx.

Afgifter til IBO	Pris (EUR)
Anmodning om kandidatur	3.030
Kandidatur pris (indkræves årligt indtil godkendelse opnås)	7.140
Når autoriseringen er godkendt: Diploma Program årlig skoleafgift	8.300
Eksamensregistrering (per elev)	ca. 120
Eksamens afgift (per elev per eksamen)	ca. 80
Afgift for IB Core fag (per elev)	ca. 105

Kilde: IBO (2018) samt udregninger af DAMVAD Analytics

Note: IB Core fag består af et "Extended Essay" (EE), et kursus i "Theory of Knowledge" (TOK) og "Creativity, Activity and Service" (CAS)

5. Øvrige internationale gymnasiale uddannelser

Øvrige internationale gymnasiale uddannelser i Danmark

Vi ser i dette afsnit på sammenlignelige gymnasiale uddannelser i Danmark, der menes at kunne opfylde nogle af de samme behov som IB-uddannelsen. Der findes tre andre internationale gymnasiale uddannelser, der ligesom IB udløser et eksamensbevis, som gælder på lige fod med en almindelig stx og samtidig er gyldigt internationalt. Alle tre uddannelser ligger i København.

- **Den dansk-franske baccalauréat (DFB)** kan tages på Lycée Français Prins Henrik (Prins Henriks Skole), en privatskole som ligger på Frederiksberg i København. Udover de franske fag skal eleverne tilvælge undervisning i Dansk A og Historie A for at opnå DFB. DFB er adgangsgivende til videregående uddannelser både i Danmark, Frankrig og resten af verden.
- **Den dansk-tyske studentereksamen** kan tages på Sankt Petri Skolen i København og er blevet udbudt siden 2010. Den afsluttende studentereksamen "Deutsche Internationale Abiturprüfung" (DIAP) anerkendes på linje med en dansk studentereksamen, og eleverne behøver ikke aktivt at tilvælge Dansk A og Historie A. Den dansk-tyske studentereksamen er adgangsgivende til danske og tyske videregående uddannelser såvel som engelsksprogede universiteter i hele verden.
- **Den europæiske studentereksamen (European Baccalaureate, EB)** kan tages i Danmark på Europaskolen i København fra og med år 2021. EB betegner de sidste to år i et syvårigt uddannelsesforløb – det såkaldte Secondary Education Cycle. Europaskolen er allerede åben for folkeskoleelever, og i august 2019 starter de første elever på den gymnasiale uddannelse. EB er adgangsgivende til videregående uddannelser på lige fod med en dansk studentereksamen, men hvis eleverne har gået på den engelske eller franske linje, skal de tilvælge Dansk A (L3 Danish) i alle syv år på overbygningen.

Cambridge-skoler

Cambridge Universitets internationale afdeling udbyder både studentereksamener (de såkaldte **Cambridge AS og A-level**) såvel som uddannelsesforløb for yngre elever.

I Danmark findes mere end 50 skoler og efterskoler, såvel offentlige som private, som udbyder Cambridge IGCSE (International General Certificate of Secondary Education), hvilket svarer til 9.-10. klasse i dansk kontekst.

Der findes **ingen fulde gymnasielinjer** i Danmark certificeret med Cambridges AS og A level. Dog udbyder nogle skoler enkeltstående Cambridge A-level fag.

Cambridge skolerne er i dag ikke et alternativ til IB eller de øvrige internationale studentereksamener, men der er potentiale i at opstarte Cambridge A-level, siden grundskolen er så populær.

Internationale linjer på stx

I Danmark tilbyder enkelte stx skoler internationalt orienterede studieretninger, oftest med dansk som undervisningssprog. Disse studieretninger vil der ikke blive set nærmere på, da de ikke er et direkte alternativ til IB-uddannelsen.

Øvrige internationale gymnasiale uddannelser i Danmark

Modsat IB, der typisk udbydes som linjer på eksisterende gymnasieskoler, er de øvrige internationale gymnasiale uddannelser oprettet som enkeltstående uddannelsessteder. Den dansk-franske og dansk-tyske studentereksamen bliver udbudt på privatskoler, og den europæiske studentereksamen udbydes kun på Europaskolen. Europaskolen har fælles styring med Sankt Annæ Gymnasium, men gymnasielinjerne er ikke parallelle.

	Afgangseksamen	Organisering og styring	Autorisation/Ansvar	Antal skoler i DK og internationalt	Tilskud
Dansk-fransk studentereksamen	Standard er fransk studentereksamen med mulighed for Dansk-Fransk Baccalauréate	Den franske ambassade har to repræsentanter i bestyrelsen	Det danske undervisningsministerium og agenturet for fransk uddannelse i udlandet (AEFE)	1 i DK. 470 internationalt under AEFE	Tilskud fra den franske stat, den danske stat (som privatskole) og egenfinansiering
Dansk-tysk studentereksamen	Dansk-tysk studentereksamen (gældende i DK og internationalt)	Den tyske ambassade og Sankt Petri Kirken har begge en repræsentant i bestyrelsen	Dansk lov for privatskoler og reglerne for tyske udlandsskoler	1 i DK. 117 gymnasieskoler internationalt under det tyske udlandsskolevæsen	Tilskud fra den tyske stat, den danske stat (som privatskole) og egenfinansiering
Europæisk studentereksamen	Europæisk Baccalaureat. De internationale linjer skal tilføje Dansk A for anerkendelse i DK	Europaskolen er organiseret under Sankt Annæ Gymnasium i København. EU kan tillægge yderligere styring	Akkrediteret under det internationalt anerkendte system af Europæiske Skoler under EU	1 i DK fra 2019. 14 skoler internationalt	Europaskolen har endnu ikke forhandlet om tilskud til gymnasieskolen, som opstarter i 2019
Cambridge A-level	Adgangsgivende både i DK og internationalt. Garanteret af Lissabonkonventionen	Ingen skoler har endnu Cambridge A-level i Danmark	Hver skole skal møde Cambridge's krav på fem områder for at blive autoriseret	50 skoler i DK med Cambridge til grundskolen. 10.000 skoler i 160 lande internationalt	Der skal betales pr. elev pr. eksamen til Cambridge. Endnu inden regler for tilskud til skolerne
IB	IB er adgangsgivende i DK og internationalt	Styres af institutionen, der tilbyder IB. IBO kan tillægge yderligere styring	Autoriseres gennem IBO	16 i DK. 5.000 skoler internationalt	Taxametertilskud som til stx samt ekstra IB-tilskud fra den danske stat

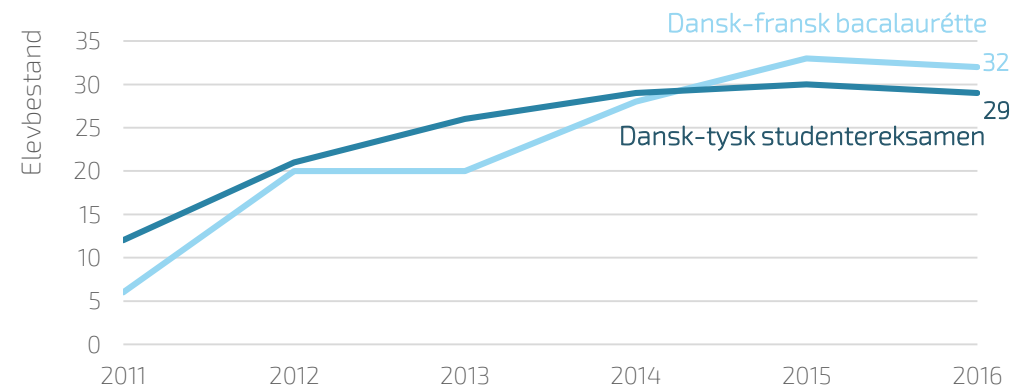
Forskelle i de øvrige internationale gymnasiale uddannelser

	Mål for pensum	Autorisation og evaluering	Trivsel	Undervisernes kompetencer
Dansk-fransk og dansk-tysk studentereksamen.	Skolerne skal leve op til de danske mål for gymnasiepensum såvel som deres repræsentative landes mål	Den dansk-tyske skole evalueres af det tyske udlændskolevæsen og det danske undervisningsministerium	Har en officiel trivselspolitik inklusiv en strategi og en indsatsplan for undgåelse af mobning	Den dansk-tyske skole støttes af den tyske stat med udsendt personale, men bestemmer i store træk selv ansættelserne
Den europæiske studentereksamen (EB).	Stort fokus på sprog, da eleverne skal blive tosprogede i EU-sprog. Pensum skal leve op til de danske mål for gymnasiepensum. Det skal godkendes af De Europæiske Skoler (EU), og pensum evalueres hvert 10. år	En omfattende autorisationsproces er nødvendig for at blive en europaskole. Autorisationen skal vedtages enstemmigt og gælder i en treårig periode , hvorefter EU skal genevaluere	EU sætter stort fokus på uddannelsesmæssig støtte for elever, hvor de har en officiel politik, men de har ingen officielle retningslinjer for trivsel. Der udarbejdes dog trivselsrapporter på Europaskolen for folkeskoledelen	De Europæiske Skoler sætter minimumskrav til undervisernes kompetencer, men det er op til medlemslandet selv at ansætte dem. I DK ansættes undervisere under samme overenskomst som på andre danske skoler
Primær forskel til IB	IB ligner EB, men pensum evalueres oftere på IB-uddannelser. EB har mere fokus på sproget	Autorisationen til IB-skoler skal genevaluere hvert 5. år , ellers ligner det meget EB.	Alle har trivsel for øje, men der er ikke udarbejdet en politik for gymnasieskolen hos EB og IB	Undervisere på IB-skoler skal løbende gennemføre kurser, som ikke er et krav på de andre skoler
	✓ Stort overlap	✓ Stort overlap	✓ Mindre overlap	✓ Mindre overlap

Europaskolen er det nærmeste alternativ til IB i de kommende år

- Antallet af elever på de dansk-tyske og dansk-franske gymnasiale uddannelser er steget kraftigt siden 2011. Indtil 2011 udbød begge institutioner primært grundskoleuddannelser. Elevvæksten ventes ikke at fortsætte, da uddannelsernes målgruppe er relativt begrænset, og da der ikke er efterspørgsel efter nye klasser.
- Der må også forventes en betydelig vækst i antallet af elever på **Europaskolen** i forbindelse med etableringen af gymnasieuddannelsen. Alle børn af EU-ansatte bliver optaget hvis de søger plads på skolen. Derefter screener skolen ansøgninger for at give plads til andre børn, som udviser interesse.
- Elevsammensætningen i EB-grundskolerne minder en del om elevsammensætningen på IB, hvorfor der kan tænkes at være en vis substitution uddannelserne imellem. Der kommer dog **ikke flere EB-skoler i Danmark**. Europaskolen er først og fremmest tiltænkt børn af EU-ansatte, og der skal derfor være et EU-agentur for at opretholde en skole (Det Europæiske Miljøagentur er i København). De kommer til at have en dansk, en engelsk og en fransk linje, men der vil blive oprettet flere klasser inden for hver linje.
- Endelig er Cambridge A-level begyndt at blive udbudt som enkeltfag på gymnasieniveau, fx tilbyder Silkeborg Gymnasium undervisning i Cambridge Advanced English (CAE). Det er dermed muligt, at der vil opstå en efterspørgsel efter A-level som fuld gymnasial uddannelse.

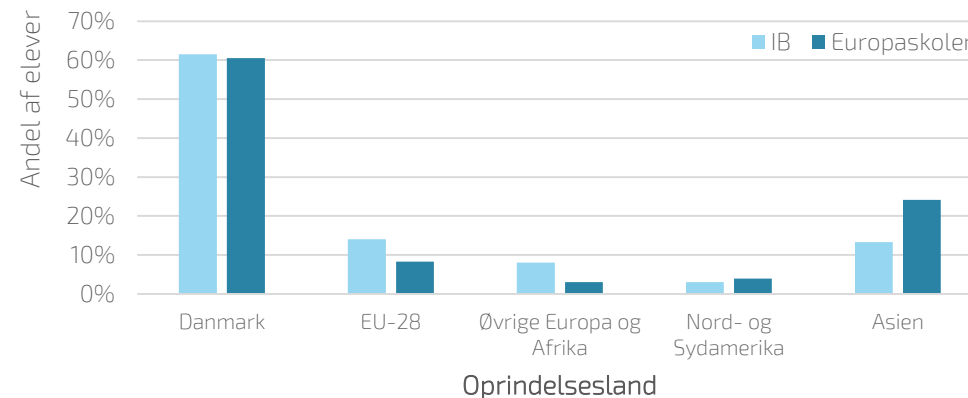
Ingen udsigt til udvidelse af dansk-tysk/fransk studentereksamen

Kilde: UVM's Datavarehus

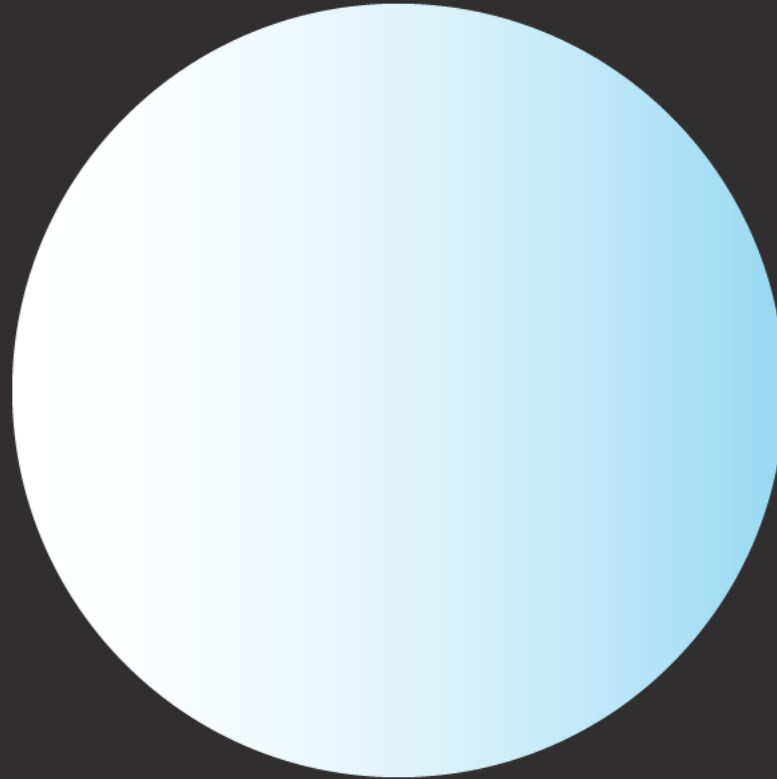
Note: Gymnasiale uddannelser findes først fra og med 2011.

Geografisk overlap i IB- og EB-elevers herkomst

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik

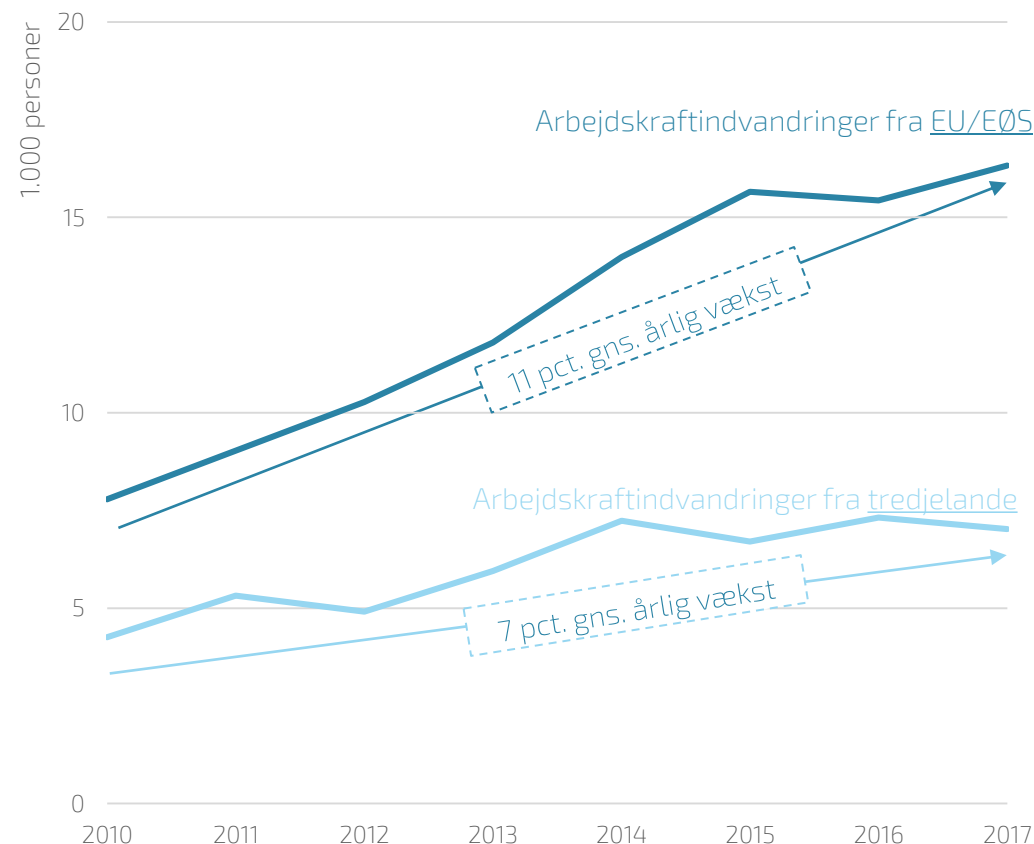
6. Det fremtidige behov for IB-uddannelser

Stigende efterspørgsel efter udenlandsk arbejdskraft

- Da elever på IB-uddannelsen dels består af danskere, som eksempelvis er hjemvendt fra udlandsophold, dels børn af udlændinge, som enten permanent arbejder i Danmark eller midlertidigt er udstationeret, vil efterspørgslen efter IB-uddannelser i Danmark i høj grad afhænge af væksten i disse grupper. Der er mere end 20.000 arbejdskraftindvandring til Danmark årligt.
- Arbejdskraftindvandringen har været støt stigende i mange år. Siden 2010 er den samlede arbejdskraftindvandring steget ca. 10 pct. årligt.
- Væksten i arbejdskraftindvandring sker både fra EU/EØS (11 pct. årligt) og fra tredjelande (7 pct. årligt).
- Til sammenligning er væksten i optaget på IB-uddannelserne vokset med 8½ pct. årligt.
- To tredjedele af den samlede arbejdskraftindvandring er kommet fra EU/EØS i perioden fra 2010-2017, og den sidste tredjedel er kommet fra lande, som står uden for det internationale samarbejde.
- Med afsæt i denne udvikling, samt udviklingen i den generelle elevbestand på IB, vil nærværende afsnit give bud på, hvordan efterspørgslen efter IB-uddannelser vil udvikle sig frem mod 2025.
- Den generelle demografiske udvikling i regionerne vil ikke blive inddraget særskilt. Dels fordi Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning peger på at antallet af 16-18 årige i 2025 vil ligge på et niveau svarende til 2018, og dels fordi forskydningen mellem regionerne sker henimod de samme områder, som har størst vækst i arbejdskraftindvandringen – primært mod Hovedstaden som det fremgår af næste side.

Kilde: Danmarks Statistik

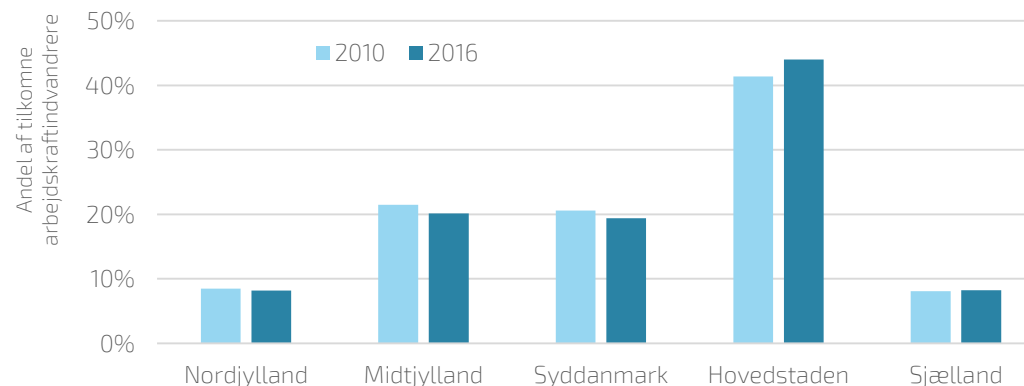
Scenarier for udviklingen i efterspørgslen efter IB-uddannelser

Det er i sagens natur svært at spå om fremtiden. Derfor ser vi nærmere på tre forskellige scenarier for udviklingen i efterspørgslen efter studiepladser på en IB-uddannelse. Scenarierne bygger på den historiske udvikling i IB-optaget og arbejdskraftindvandringen, som har været meget ens de seneste 8-10 år.

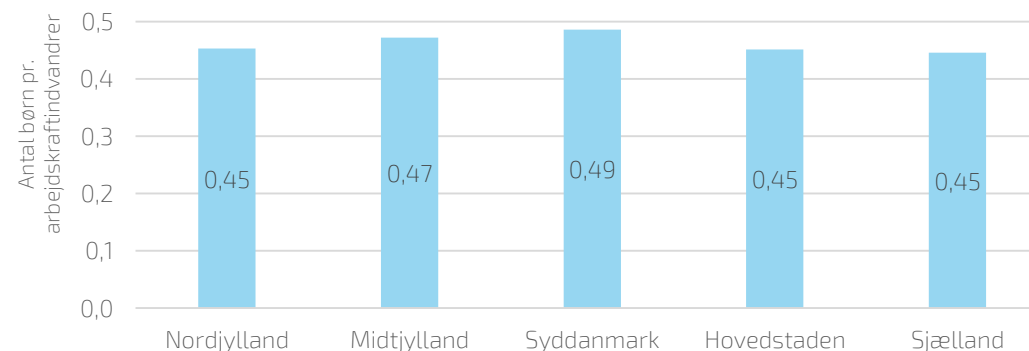
1. Fortsat vækst i optaget på IB: Optaget antages at følge den historiske udvikling i optaget på IB. Dvs. optaget i 2017 antages at være på niveau med 2016, og derfra vokser antallet med 8,2 pct. årligt i 2018-2025.
2. Regionale forskelle i arbejdskraftindvandringen: Optaget vil ikke nødvendigvis vokse lige meget (relativt) i alle regioner, da efterspørgslen efter udenlandsk arbejdskraft udvikler sig forskelligt bl.a. som følge af ændringer i erhvervs sammensætningen. Siden 2010 har flere udlændinge fundet beskæftigelse i Region Hovedstaden, og lidt færre i Region Midtjylland og Syddanmark. I scenariet antages derfor en højere vækstrate i Region Hovedstaden.
3. Regionale forskelle i antallet af arbejdskraftindvandrere med børn: Arbejdskraftindvandrere har forskellig tilbøjelighed til at medbringe familier i de fem regioner. I Region Syddanmark og Midtjylland har arbejdskraftindvandrere gennemsnitligt lidt flere børn end de øvrige tre regioner. Med mere end 20.000 indvandringer hvert år kan selv små forskelle i familiesammensætningen afspejle sig i forskelle i den regionale efterspørgsel efter IB-skolepladser.

Resultaterne af fremskrivningerne i de tre scenarier frem mod **2025** fremgår af næste side. Se appendiks for en tilsvarende fremskrivning frem mod **2020**.

Hovedstadens andel af nytilkomne arbejdskraftindvandrere er vokset

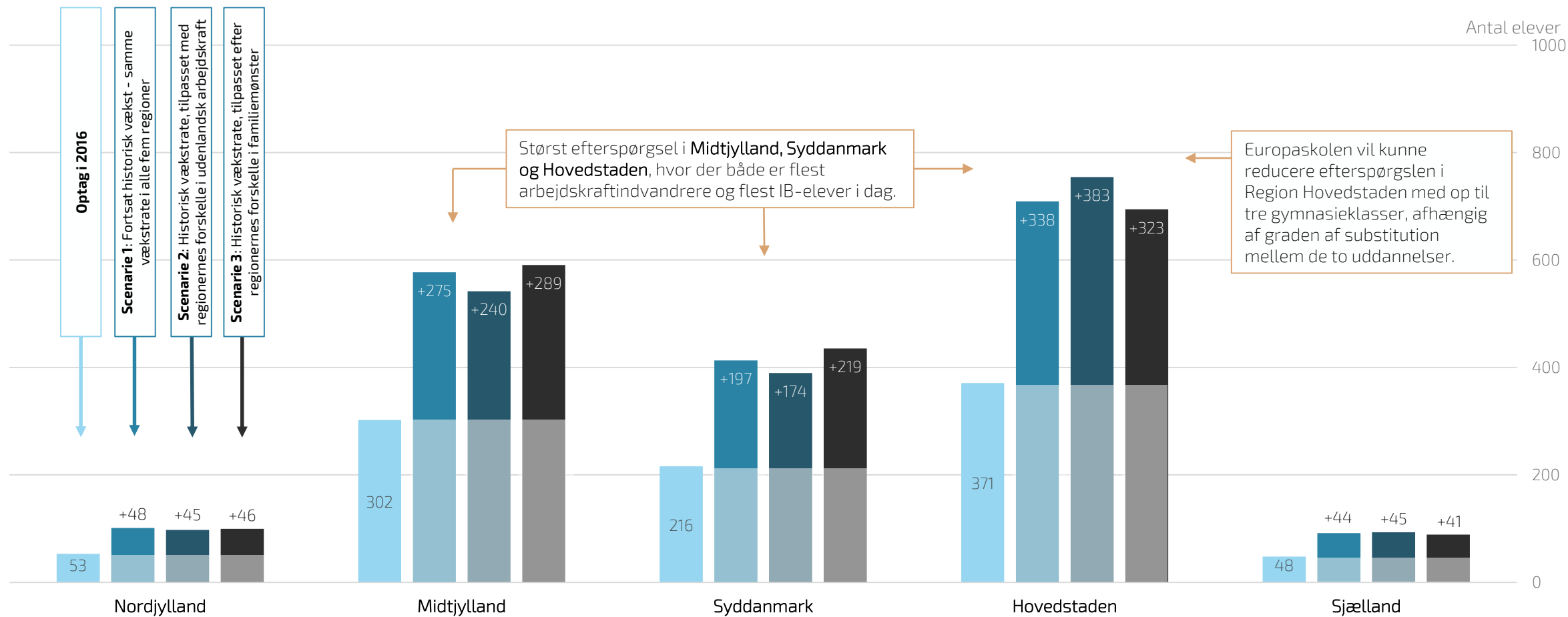

Små forskelle i familiesammensætning kan påvirke efterspørgslen

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik

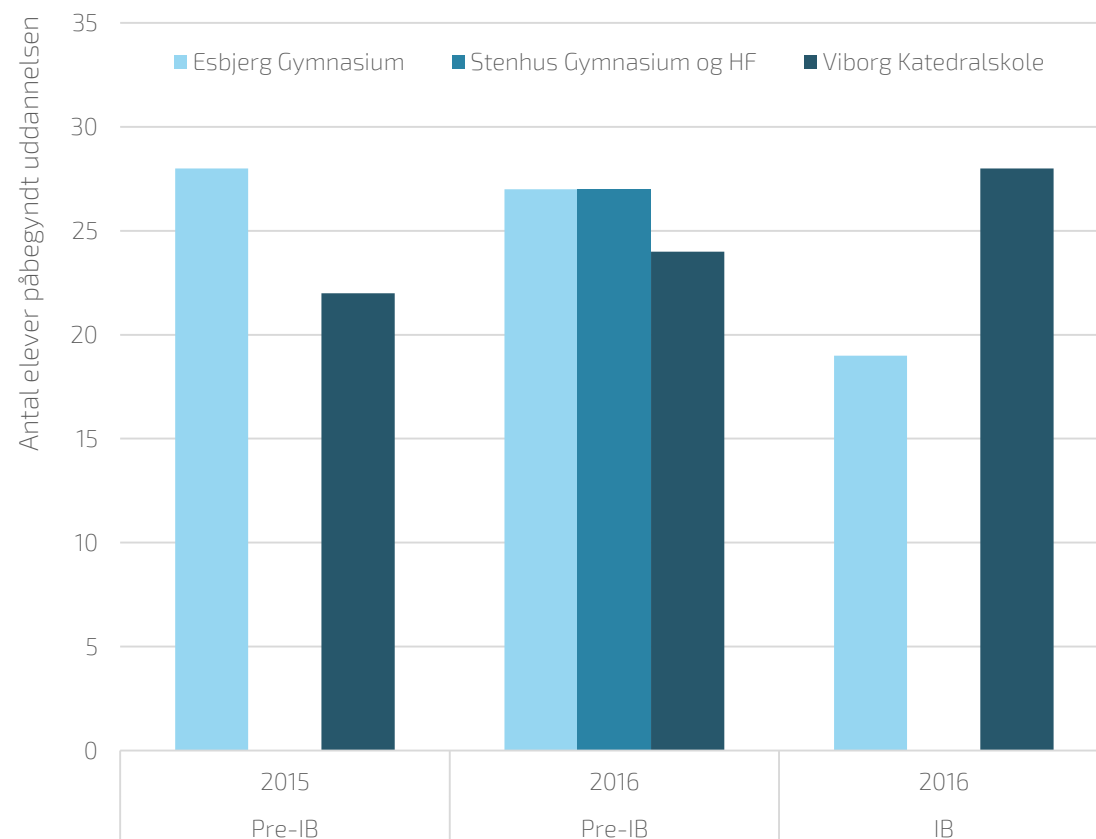
Voksende behov for IB i 2025 – især i de største regioner

Den laveste efterspørgsel forventes i Region Nordjylland og Region Sjælland, hvor der er færrest arbejdskraftindvandrere og færrest IB-elever i dag. De små antal øger dog også usikkerheden i mekaniske fremskrivninger af efterspørgslen.

Nye IB-skoler oplever efterspørgsel, men det tager tid i starten

- I 2014 blev antallet af IB-skoler udvidet fra 13 til 16, efter en politisk aftale om, at antallet af offentlige udbydere skulle udvides fra 10 til 13.
- De tre nye, offentlige IB-udbydere var: **Esbjerg Gymnasium, Stenhus Gymnasium og HF** samt **Viborg Katedralskole**.
- Skolerne, som udbyder en IB-uddannelse i Danmark, er **forpligtet til også at udbyde Pre-IB**. Det skyldes, at danske og udenlandske elever skal have lige adgang til IB-uddannelsen. Grundet forpligtelsen (fra Undervisningsministeriet) oprettede de tre nye IB-udbydere en Pre-IB klasse i året før, de åbnede selve IB-uddannelsen.
- Både Esbjerg Gymnasium og Viborg Katedralskole udbød deres første Pre-IB klasse i 2015, og i 2016 oprettede de deres første IB-klasse. 50 elever startede på Pre-IB på de to skoler i 2015 (heraf fuldførte knap 35 elever uddannelsen). I 2016 startede godt 50 elever på Pre-IB på de to institutioner, og knap 50 elever startede på første år på IB-uddannelsen.
- Stenhus Gymnasium og HF udbød sin første Pre-IB klasse i år 2016 og har derfor først etableret en IB-klasse i år 2017. I 2016 startede knap 30 elever på Pre-IB på Stenhus Gymnasium og HF.
- Der er overordnet to grunde til, at antallet af elever, som starter på Pre-IB i et givent år, ikke stemmer direkte overens med antallet, som starter på første år af IB-uddannelsen i det efterfølgende år: i) Nogle Pre-IB elever skifter til stx, ii) udenlandske elever starter direkte på IB-uddannelsen.

Kilde: UVM's Datavarehus

Indsigter fra oprettelsen af de tre nyeste IB-skoler

For at belyse opstartsprocessen og bidrage til forståelsen af efterspørgslen efter IB-skoler i Danmark, har vi foretaget interviews med to af de tre nye IB-skoler: Esbjerg Gymnasium og Viborg Katedralskole. Vi har også talt med en repræsentant fra IB-foreningen i Danmark. De vigtigste pointer fra interviewene er opsummeret nedenfor:

Motivation for at blive en IB-skole

- **Udefrakommende pres** – herunder både fra internationale grundskoler/efterskoler i området, som mangler en aftager til eleverne i udskolingen, samt fra virksomheder, som har et behov for at rekruttere udenlandsk arbejdskraft.
- **Ambition om faglig og international udvikling** – IB-uddannelsen kan være med til at højne det faglige niveau på skolen og åbner op for international udvikling.

Hvordan lever elevtallet op til forventningerne?

- **Opstartsvanskeligheder** – det har været svært at udbrede IB-uddannelsen, hvilket afspejles i det lave elevtal i opstarten. Det skyldes bl.a. at det er vanskeligt at skabe synlighed i lokalområdet.
- **Efterfølgende elevvækst** – skolerne har oplevet en stigning i elevtallet siden opstarten.
- **Det optimale elevtal*** - Interviewene peger på, at det optimale elevtal, der sikrer god økonomi og samtidig kvalitet i undervisningen, ligger mellem 40 og 70 elever. De nye skoler har et mål på at komme op på ca. 40-50 elever pr. IB-klassetrin, men har endnu ikke indfriet deres respektive mål. De er dog positive omkring at nå det i den nærmeste fremtid.

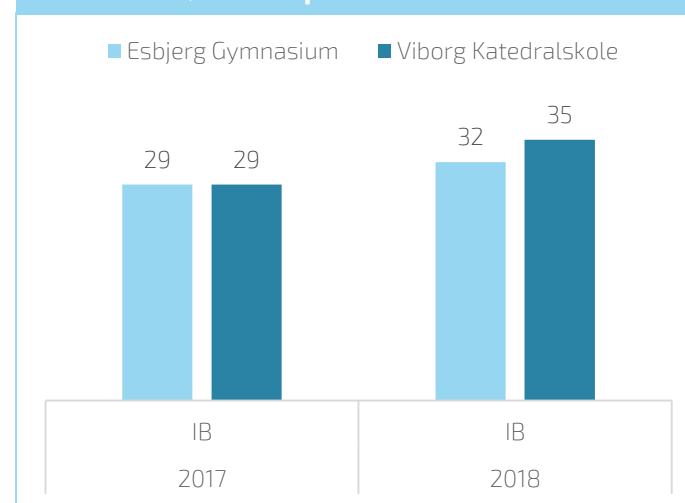
Driftsomkostningerne til IB

- **Det er dyrt at drive en IB-uddannelse** – undervisernes forberedelsestid er længere til fagene på IB end på stx. Lærerne skal således bruge mere tid på IB end på stx, på trods af at undervisningstaxameteret er det samme. Det gør, at IB er relativt dyrere at drive end stx.
- **Svært at få økonomi i IB** – stx-uddannelsen betaler indirekte for IB-uddannelsen, og skolerne bliver nødt til benytte sig af en række tiltag, for at få økonomi i IB, fx at benytte de samme lærere til forskellige klassetrin.

Hvordan ser overgangen fra Pre-IB til IB ud?

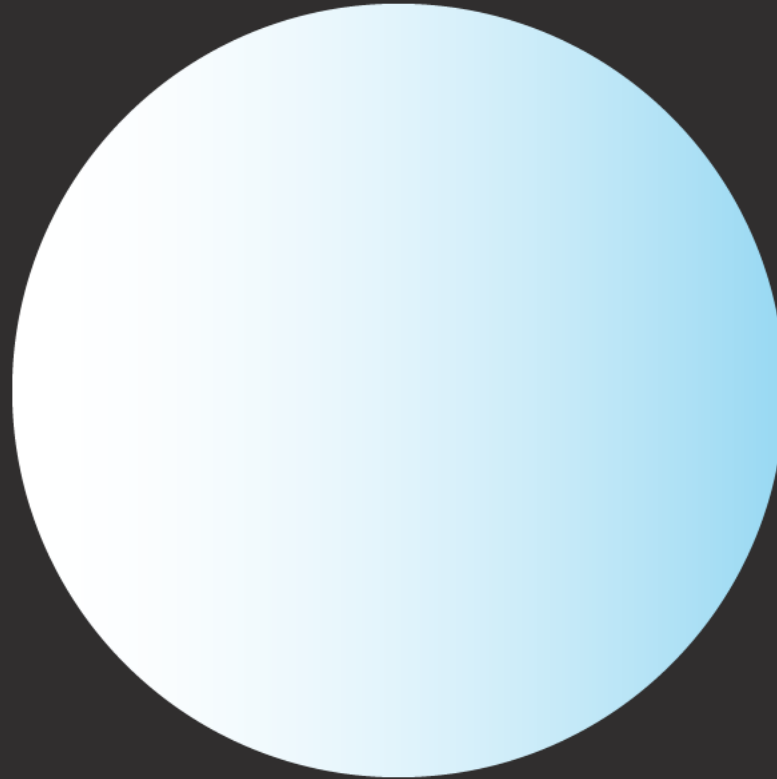
- **Overgangen er næsten 100 pct.** – der er en del omrokering på Pre-IB i de første par måneder, hvor nogle elever flytter over på stx-uddannelsen. Herefter er der stabilitet i elevtallet og langt størstedelen fortsætter på IB efter Pre-IB.
- **Hver skole forsøger at mindske frafald** – på Viborg Katedralskole er de meget hårde i rekrutteringsprocessen til Pre-IB. På Esbjerg Gymnasium tester de Pre-IB eleverne, således at de kun kan fortsætte til IB, hvis de består prøverne på Pre-IB.

Elevtal, 1. år på IB

Kilde: Esbjerg Gymnasium og Viborg Katedralskole
Note: 2018-tallene er foreløbige, idet det endelige elevtal for IB1 med opstart i august 2018 endnu ikke er kendt.

Appendiks med yderligere detaljer

Den anvendte metode

Beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik

Overgangsfrekvensen (slide 18) er beregnet på baggrund af det komprimerede elevregister (KOTRE) fra Danmarks Statistik. Den viser andelen af IB- og stx-elever, der er påbegyndt en videregående uddannelse, dvs. kort-, mellemlang- og lang videregående uddannelse, 27 mdr. efter fuldført gymnasial uddannelse. For at korrigere for udvandring, har vi udtaget de elever, som er udvandret 27 mdr. efter fuldført gymnasial uddannelse (ved hjælp af vandringsregistret) og som ikke optræder i befolkningsregistret. I forlængelse udspecificerer slide 19, hvor mange elever der er påbegyndt hhv. en kort-, mellemlang- og lang videregående uddannelse.

Gennemførelsesfrekvensen (slide 21) er ligeledes beregnet på baggrund af KOTRE fra Danmarks Statistik. Den viser andelen af optagede elever (27 mdr. efter fuldført gymnasial uddannelse), der har gennemført en videregående uddannelse på nuværende tidspunkt.

Beskæftigelsesgraden (slide 22) tager også udgangspunkt i KOTRE. Den viser andelen af elever i beskæftigelse hhv. 1, 2 og 3 år efter endt videregående uddannelse (dette inkluderer både erhvervsfaglige-, korte-, mellemlange- og lange uddannelser). Der er taget højde for udrejste elever gennem vandringsregistret. Beskæftigelsesstatus er beregnet på baggrund af RAS-registret.

Fremskrivninger af efterspørgslen

Fremskrivningerne baserer sig først og fremmest på en analyse af den historiske udvikling i antallet af IB-elever og antallet af arbejdskraftindvandring, som begge er steget meget stabilt de seneste 8-10 år. Arbejdskraftindvandringene er opgjort på baggrund af Danmarks Statistiks befolkningsstatistik og opholdsgrundlaget.

I fremskrivningerne antages antallet af IB-elever i 2017 at være lig 2016, da vi ikke har tal for elevbestanden i 2017. I Scenarie 1 antages elevtallet at vokse med den gennemsnitlige årlige historiske nationale vækstrate. I Scenarie 2 og 3 varierer vækstraten i de frem regioner. De regionale vækstrater svarer til den nationale vækstrate skaleret med regionernes relative afvigelse fra landsgennemsnittet på 1) vækst i antallet af arbejdskraftindvandrere og 2) vækst i antallet af børn af arbejdskraftindvandrere. I alle scenarier antages efterspørgslen fra danske elever at øges i samme takt, da det historisk har være tilfældet.

Kontaktede institutioner

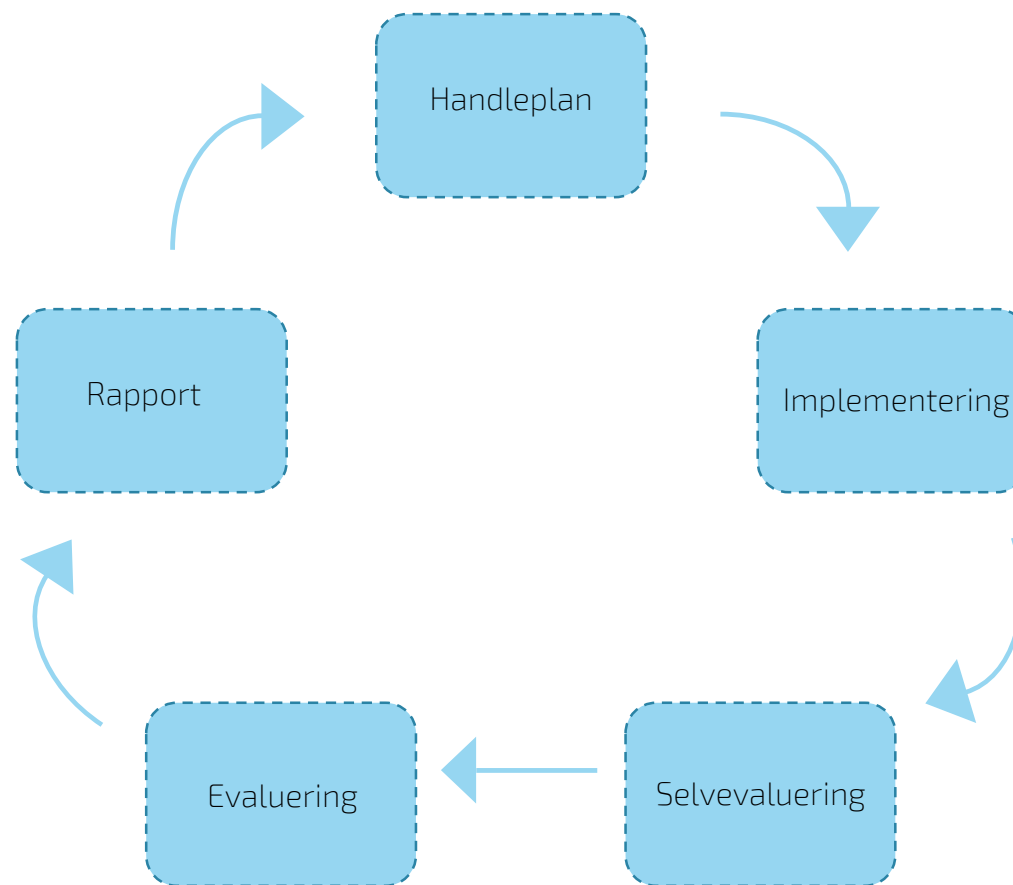
For at få den nødvendige baggrundsviden, har vi været i kontakt med følgende institutioner:

- IB-skolerne Esbjerg Gymnasium og Viborg Katedralskole
- Foreningen for IB-skoler i Danmark
- International Baccalaureate Organization (IBO)
- Europaskolen
- Sankt Petri Skole
- Skals International Examinations (Skals IE)

Kvalitetsproces for IB-programmer

- Skolerne, som udbyder et IB Diplom Program, skal **evalueres hvert femte år** efter autorisation.
- **Evalueringen skal først og fremmest sikre, at skolerne lever op til IB-programmets standarder og praksis**, herunder at skolens værdier, pensum, undervisning og læring afspejler IB's filosofi, og at skolens ledelse, administrative struktur, ressourcer og planlægning understøtter gennemførelsen af IB-programmet.
- Samtidig er målet med evalueringen at **forbedre implementeringen ved at identificere stærke- og svage sider**, samt bestemte områder, hvor der skal sættes ind fremover. Evalueringen skal tilmed **sikre en fortsat dedikation til programmet**.
- **Handleplanen** udgør både begyndelsen og afslutningen af selve kvalitetsprocessen. Den første handleplan udvikles i forbindelse med autoriseringen, og denne **implementeres** efterfølgende. Selve evalueringen foregår herefter ved, at skolerne færdiggør en **selvevaluering**, hvori de vurderer egen implementering af IB-standarder og praksis, og indsamler materiale til at underbygge vurderingen. Herefter **evaluerer** IB-personalet materialet, og aflægger udvalgte skoler et besøg. Dernæst modtager skolen **feedback i rapportform**, som indikerer om skolen har opfyldt enhver praksis. Sidst **opdateres handleplanen**, så denne viser planen for de efterfølgende fem år. Herefter gentages kvalitetsprocessen.

Kvalitetsproces for IB-skoler

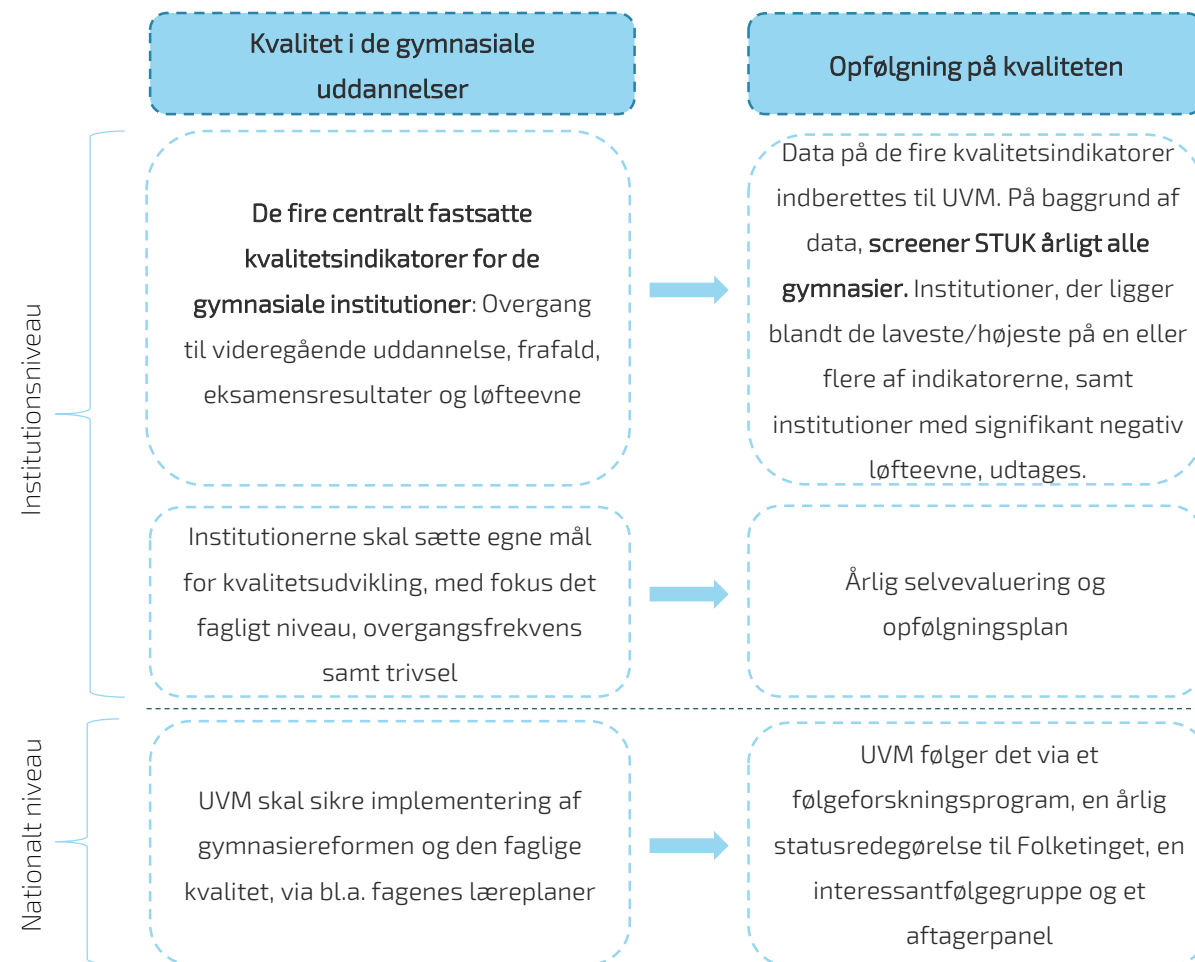

Kilde: IBO (2016)

Kvalitetsindikatorer for de gymnasiale uddannelser

- Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) fører kvalitetstilsyn med de **gymnasiale uddannelser**. På baggrund af data indberettet til Undervisningsministeriet screener STUK årligt alle gymnasier i forhold til deres resultater på følgende **fire kvalitetsindikatorer**: Overgang til videregående uddannelse, frafald, eksamensresultater samt løfteevne. Institutioner, der ligger blandt de laveste/højeste på en eller flere af de ovennævnte indikatorer, samt de institutioner, der har en signifikant negativ løfteevne, udtages. Det kan munde ud i sanktioner herunder påbud- og tilskudssanktioner.
- Overordnet set **varetager STUK den centrale styring med kvaliteten i de gymnasiale uddannelser**. Dvs. at STUK bl.a. har ansvaret for fastsættelse af faglige mål, læreplaner, centralt stillede prøver samt beskikkelse af censorer.
- I forlængelse af de centralt fastsatte kvalitetsindikatorer, skal institutionerne sætte **egne mål for kvalitetsudviklingen**. I gymnasierereformen, som trådte i kraft i 2017, fremgår det, at der skal sættes fokus på at højne det faglige niveau, at en større andel af studenterne skal påbegynde en videregående uddannelse og at trivselen skal styrkes. Institutionens lokale kvalitetssystem skal indeholde en procedure for en årlig selvevaluering, og skal på baggrund af selvevalueringen udarbejde en skriftlig opfølgningsplan for det kommende år.
- Undervisningsministeriet følger desuden **gymnasierereformens implementering på nationalt niveau** via et følgeforskningsprogram, en årlig statusredegørelse til Folketinget, en interessentfølgegruppe samt et aftagerpanel.

Kilde: UVM og STUK

Internationale sammenligninger af kvalitet på IB

DK

- Personer med en IB taget i Danmark klarer sig tilsvarende stx-studerende, både hvad angår gennemførelsestid, frafald og ledighedsgrad.¹

UK

- IB-studerende mere tilbøjelige til at: i) blive indskrevet på et top-20-universitet i UK, ii) modtage *first class honours degree*, iii) deltage i yderligere studier efter endt uddannelse end deres jævnaldrende A-level studerende. IB-studerende er mindre tilbøjelige til at tage STEM-fag (i løbet af det første år), men ligeså tilbøjelige, som A-level studerende, til at fortsætte med deres universitetsstudier (fra første til andet år).²
- I UK udbyder IB den bedste forberedelse til videre studier samt beskæftigelse, sammenlignet med A-level studerende og Scottish Highers.³
- IB-studerende er generelt mere positive over for deres uddannelse end jævnaldrende elever på A-level.⁴

*A-levels er den primære adgangsgivende eksamen i Storbritannien. Den er to-årig, og i modsætning til IB er der ikke faste krav for hvilke fag eleverne skal tage.

Tyskland og Schweiz

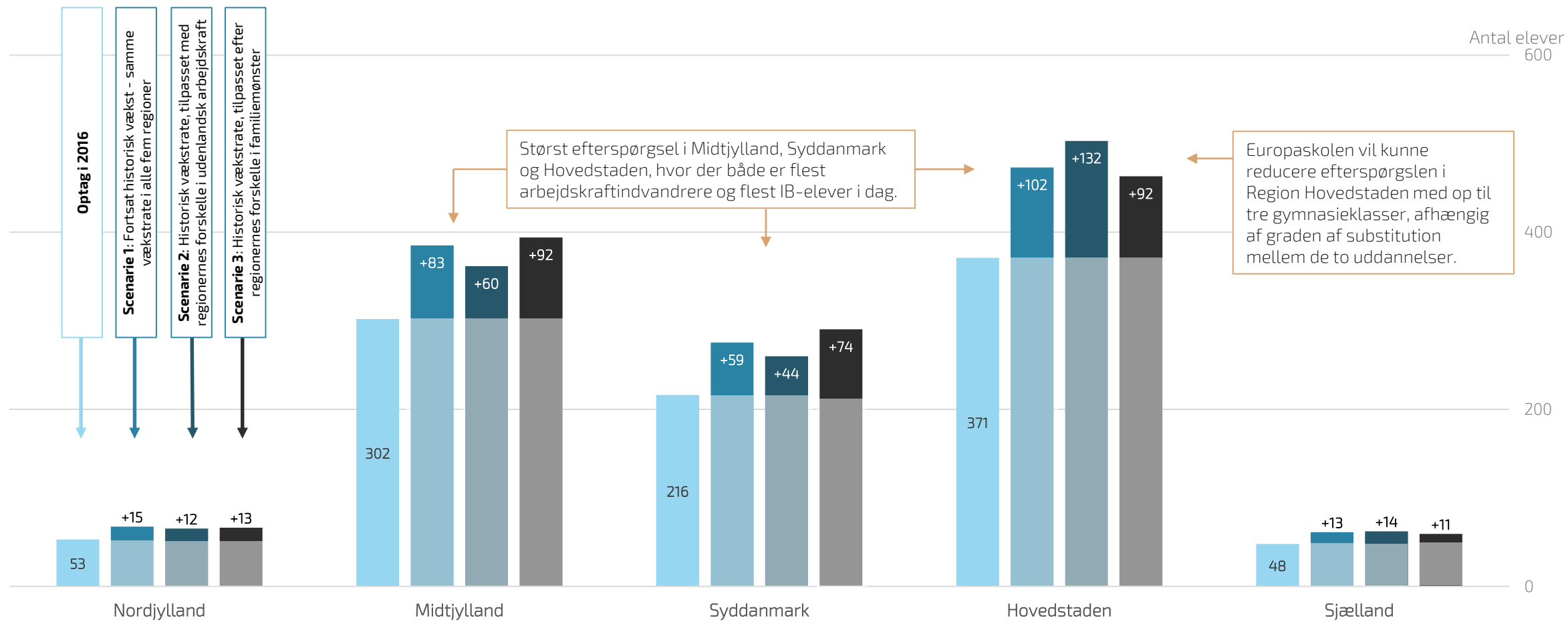
- Der er stort overlap mellem pensum på IB og pensum på lokale tyske og schweiziske gymnasier, hvad angår de naturvidenskabelige fag, men et mindre overlap i samfundsvidenskabelige fag og humaniora.⁵

Andre lande

- Der er desuden foretaget analyser af IB i lande såsom Tyrkiet og Rumænien, samt USA og Australien. Vi skønner ikke at uddannelsessystemerne i disse lande er tilstrækkeligt lig det danske til, at det er relevant at inddrage i denne rapport.

Voksende behov for IB i 2020 – især i Midtjylland og Hovedstaden

Den laveste efterspørgsel forventes i Region Nordjylland og Region Sjælland, hvor der er færrest arbejdskraftindvandrere og færrest IB-elever i dag. De små antal øger dog også usikkerheden i mekaniske fremskrivninger af efterspørgslen.

DAMVAD Analytics
Havnegade 39,
DK-1058 Copenhagen K